

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W JAROSŁAWIU ZA 2022 ROK

Jarosław, marzec 2023 r.

WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu, podobnie jak każdy inny MOPS w Polsce jest pierwszym miejscem, w którym wsparcia szukają rodziny i osoby potrzebujące pomocy. Naszym celem jest niesienie różnorodnych form pomocy tym, którzy z różnych przyczyn niezdolni są do rozwiązywania swych życiowych problemów, a w szczególności ludziom starszym, niepełnosprawnym, chorym, samotnym, zagrożonym demoralizacją, rodzinom pozbawionym środków do życia, ubogim i bezradnym. Celem MOPS w Jarosławiu jest także kształtowanie postaw społecznych, sprzyjających bezpośredniemu uczestnictwu w działaniach na rzecz potrzebujących, bądź wspierania takich działań.

Ośrodek wspierając osoby i rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, z jednej strony dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego, z drugiej stosuje zasadę pomocniczości nakierowaną na wykorzystanie zasobów rodziny, jej potencjału i aktywności. Poprzez realizację różnego rodzaju projektów nie ograniczamy się tylko do wypłaty zasiłków podopiecznym, ale poszukujemy innowacyjnych form pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, mających na celu ich aktywizację społeczną i zawodową.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu wykonuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej kierując się zaleceniami Burmistrza Miasta, zaś realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej ustaleniami przekazanymi przez Wojewodę.

Zgodnie z zapisem- art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy corocznie sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Niniejsze sprawozdanie z działalności MOPS w Jarosławiu zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez tut. Ośrodek w 2022r. Zestawienie ma charakter opisowo-finansowy. Pokazuje nie tylko szerokie spektrum realizowanych zadań wynikających z obowiązujących ustaw, ale również wskazuje, jak aktywnie prowadzona jest polityka społeczna skierowana do mieszkańców miasta Jarosławia. W celu szerszego zobrazowania istniejących zjawisk w pomocy społecznej na terenie miasta Jarosławia, zaprezentowano dane za rok 2022, wraz z szczegółowym opisem. Opracowanie zawiera również potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

I. ZADANIA I PODSTAWY PRAWNE MOPS W JAROSŁAWIU

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Zadaniem pomocy społecznej jest jednocześnie podejmowanie działań zapobiegających tym sytuacjom. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka; podejmuje również działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia się rodzin i osób oraz ich integracji ze środowiskiem.

1. Zadania MOPS

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do w/w ustawy.

Zgodnie z art. 15 w/w ustawy pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zgodnie z obowiązującym prawem MOPS w Jarosławiu realizuje następujące zadania:

- własne gminy o charakterze obowiązkowym,
- własne gminy,
- z zakresu administracji rządowej zlecone gminie.

2. Ramy prawne

Ośrodek realizuje zadania określone na podstawie m. in. następujących przepisów prawnych:

- Uchwała Nr X/69/90 Miejskiej Rady Narodowej w Jarosławiu z dnia 27 kwietnia 1990r. w sprawie powołania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- Zarządzenie Nr 4/90 Naczelnika Miasta Jarosławia z dnia 14 maja 1990r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej ;
- Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 517/XLVII/09 Rady Miasta Jarosławia z dnia 16 lutego 2009r. z późn. zm;
- Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy społecznej Jarosławiu z dnia 1 lutego 2018r. z późn. zm;
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.(Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003r.o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023r. poz. 390 t.j.);
- Ustawa z dnia 17 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2022r. poz.1577 z późn. zm);
- Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022r. poz. 1205 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020r. poz. 1297);
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021r. poz. 7071 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne Dz. U. z 2022r. poz. 1385 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022r. poz. 2230 t.j.)
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2022r. poz. 2000 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2025r. o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie (Dz. U. z 2021r. poz. 1249 t.j.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r. poz. 447 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz. U. z 2020r., poz 1329 z późn. zm.);
- Uchwała Nr 14 rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018r., poz. 1007);

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005r. Nr 189 poz. 1598 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022r., poz. 2561 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020r. poz. 249 t.j.);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022r. poz. 2123 t.j.);
- Ustawa z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022r. poz. 1009 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023r., poz. 103 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2023r. poz. 169 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2023r. poz. 141 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 października 2022r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (Dz. U. z 2022r. poz. 2236);
- Ustawa z dnia 7 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2023r. poz. 269 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 15 grudnia 2022r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022r. poz. 2687).

II. POMOC ŚRODOWISKOWA

Podstawowym celem działania MOPS w Jarosławiu zgodnie z obowiązującym statutem jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstania. Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż w ustawie, ma prawo zwrócenia się do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym.

Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów.

W swoich założeniach pomoc społeczna powinna, bowiem w miarę możliwości, doprowadzić osoby z niej korzystające do działań mających na celu usamodzielnienie się oraz integrację ze środowiskiem. Osiągnięciu wyznaczonych celów służy udzielanie pomocy: finansowej, rzeczowej, usługowej, poradnictwa, pracy socjalnej.

1. Powody przyznania pomocy społecznej

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Powody trudnej sytuacji życiowej osób korzystających z MOPS w 2022r.:

Powód trudnej sytuacji	Ogółem	Liczba osób w rodzinie
ubóstwo	14	16
sieroctwo	0	0
bezdomność	34	34
bezrobocie	285	731
niepełnosprawność	331	519
długotrwała lub ciężka choroba	252	413
przemoc w rodzinie	6	18
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	82	371
<u>w tym:- wielodzietność</u>	35	185
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	15	49
<u>w tym:- rodziny niepełne</u>	7	18
- rodziny wielodzietne	5	24
trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	7	9
alkoholizm	15	21
narkomania	0	0
zdarzenie losowe	3	7
sytuacja kryzysowa	3	3
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Niemожność zapewnienia odpowiedniego standardu życia, a także zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych, zmusza osoby i rodziny do korzystania z usług pomocy społecznej. Klienci zgłaszający się do tut. Ośrodka podają jednocześnie minimum dwa powody swojej trudnej sytuacji życiowej /np.: bezrobocie i ubóstwo/.

W roku 2022 najczęstszymi problemami, z jakimi zgłaszali się klienci to: **niepełnosprawność, bezrobocie czy długotrwała lub ciężka choroba.**

2. Formy udzielanej pomocy społecznej

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, przy jednoczesnym wystąpieniu przynajmniej jednej z w/w okoliczności.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Kryterium dochodowe obowiązujące w 2022r. dla osoby samotnie gospodarującej to dochód nieprzekraczający kwoty 776,00 zł, zaś dla osoby w rodzinie- kwoty 600,00 zł.

Rodzaj, forma i rozmiar przyznanego świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie świadczenia. Osoby i rodziny, których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, mogą wówczas ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej. Podstawowym działaniem Ośrodka jest praca socjalna i świadczenie usług socjalnych. Świadczenia materialne stanowią uzupełnienie tych działań.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na własne i zlecone, pochodzą z:

- budżetu gminy,
- budżetu państwa,
- dotacji pozabudżetowych.

Wśród świadczeń pomocy społecznej wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje świadczeń:

- świadczenia pieniężne,
- świadczenia niepieniężne.

Do świadczeń pieniężnych zaliczają się:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Ośrodek należą:

- praca socjalna,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne,
- pomoc rzeczowa,
- sprawienie pogrzebu,
- schronienie,
- posiłek,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania i ośrodkach wsparcia,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania i ośrodkach wsparcia,
- mieszkanie chronione;
- kierowanie oraz ponoszenie opłat za pobyt osób w domach pomocy społecznej.

3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Typy rodziny objętych pomocą środowiskową w tut. Ośrodku w 2022r.:

Wyszczególnienie		Ogółem	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem		686	1 337
<i>z tego: liczba osób</i>	1	422	422
	2	88	176
	3	54	162
	4	65	260
	5	34	170
	6 i więcej	23	147
<i>z tego: liczba dzieci</i>		188	751
	1	59	173
	2	72	271
	3	34	172
	4	18	101
	5	4	26
	6	1	8
	7 i więcej	0	0
Wyszczególnienie		Ogółem	Liczba osób w rodzinie
Rodziny niepełne		81	271
<i>z tego: liczba dzieci</i>	1	33	77
	2	25	80
	3	9	37
	4 i więcej	14	77
Rodziny emerytów i rencistów		208	299
<i>z tego: liczba osób</i>	1	155	155
	2	36	72
	3	8	24
	4 i więcej	9	48

4. Praca i zadania pracowników socjalnych

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Dziale Pomocy Środowiskowej tut. Ośrodka mają bezpośredni kontakt z beneficjentami pomocy społecznej: diagnozują sytuację osób i rodzin zgłaszających się do Ośrodka po pomoc, rozpoznają ich potrzeby i oczekiwania, podejmują działania w formie pracy socjalnej, zmierzające do rozwiązania trudnej sytuacji życiowej klientów pomocy społecznej i przygotowują propozycję wsparcia dla rodzin.

Ustawowym obowiązkiem OPS jest wykonywanie pracy socjalnej rozumianej jako działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług, umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym.

Głównym realizatorem pracy socjalnej jest pracownik socjalny, który już przy pierwszej wizycie, podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego analizuje wraz z klientem jego sytuację, zastanawia się nad możliwością rozwiązania występujących problemów, udziela porad, motywuje do zmiany zachowań, które pomogłyby mu w dalszym życiu. Niejednokrotnie przeprowadza pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych. Ponadto, podejmuje szereg działań zmierzających do: zapewnienia godnych warunków mieszkaniowych, poprawy stanu zdrowia klienta, zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, poprawy funkcjonowania rodziny, poprawy funkcjonowania osób zaburzonych psychicznie, poprawy funkcjonowania osób i rodzin z problemem alkoholowym, działa na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia, zapewnienia uzyskania niezbędnych środków materialnych.

Do podstawowych zadań pracowników socjalnych należy przede wszystkim:

- dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,

- współdział w realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- współdział w sporządzaniu bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej,
- przyznawanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
- pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej i innych ustaw mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin,
- organizowanie i zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania i ośrodkach wsparcia,
- integracja społeczna i zawodowa osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

5. Inne zadania realizowane w MOPS w 2022r.

- **kierowanie do sądu wniosków o przyjęcie bez zgody do szpitala psychiatrycznego osób chorych psychicznie**, których dotychczasowe zachowanie wskazuje na to, że nieprzyjęcie do szpitala spowoduje znaczne pogorszenie ich stanu zdrowia psychicznego, bądź które są niezdolne do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, a uzasadnione jest przewidywanie, że leczenie w szpitalu psychiatrycznym przyniesie poprawę ich stanu zdrowia- MOPS **wniósł do sądu 2 wnioski**.
- **kierowanie do sądu wniosków dotyczących wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody**, w przypadku, gdy osoba wymagająca skierowania do DPS, ze względu na swój stan zdrowia, nie jest zdolna do świadomego wyrażenia na to zgody lub w przypadku, gdy na skutek choroby psychicznej nie wyraża zgody na skierowanie do placówki, a brak opieki zagraża jej życiu- złożono **1 wniosek**.
- **występowanie do sądu z wnioskiem o wydanie zarządzeń w sprawie nieletnich**-wystąpienia MOPS do Sądu Rodzinnego dotyczyły **3 dzieci**.
- **występowanie do sądu o wgląd w sytuację rodziny**- wystąpienia MOPS do Sądu Rodzinnego dotyczyły **4 rodzin**.
- **występowanie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jarosławiu z wnioskiem o objęcie leczeniem alkoholowym**- w 2022r. złożono **2 wnioski**.
- **udzielanie pomocy osobom zwolnionym z zakładów karnych oraz rodzinom osób przebywających w zakładach karnych**- pomocy po opuszczeniu zakładu karnego udzielono **3 osobom**.

6. Analiza wypłaconych świadczeń z pomocy społecznej w 2022r.

Niski poziom dochodów posiadanych przez rodzinę określa grupę beneficjentów pomocy społecznej. Grupa ta, pomimo wsparcia funkcji ekonomicznej rodziny poprzez świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, dodatki mieszkaniowe, w dalszym ciągu wykazuje cechy niedostatku i ubóstwa, które rodzą realne zagrożenie wystąpienia zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Duża liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej wymaga nie tylko profesjonalizmu i dużego zaangażowania ze strony pracowników Ośrodka, ale także znacznych nakładów finansowych na realizację przewidzianych ustawą świadczeń. Analiza wysokości przyznanych przez MOPS świadczeń pokazuje, że środki przeznaczone na pomoc społeczną nie są adekwatne do istniejących potrzeb. A co się z tym wiąże niezrealizowany jest jeden z podstawowych celów pomocy społecznej, czyli zapewnienie osobom potrzebującym godnych warunków życia.

Świadczenia pieniężne i w naturze uzupełniają deficyt budżetu domowego, służąc wszystkim członkom rodziny.

W 2022r. MOPS w Jarosławiu realizował następujące świadczenia:

- **zasiłek stały**- określa art. 37 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Pełnoletnia osoba samotnie gospodarująca lub pełnoletnia osoba pozostająca w rodzinie ubiegająca się o przyznanie zasiłku stałego, musi kumulatywnie spełnić następujące przesłanki- musi być osobą niezdolną do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolną do pracy, co oznacza, że albo ukończyła 60 (kobieta) lub 65 (mężczyzna) r. ż., albo też legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu

niepełnosprawności, względnie innym orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy. Dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie może przekraczać kryterium ustalonego zgodnie z w/w ustawą. W przypadku osoby samotnie gospodarującej wysokość zasiłku stałego to różnica pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby. W przypadku osoby w rodzinie, wysokość zasiłku stałego to różnica pomiędzy kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Liczba osób oraz kwota zasiłku stałego w 2022r.:

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłek stały		222	2 511	1 423 042,00	219	249
w tym osoby:	samotnie gospodarujące	194	2 213	1 342 059,00	194	194
	w rodzinie	28	298	80 983,00	25	55

- zasiłek okresowy- reguluje art. 38 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, osobie samotnie gospodarującej lub rodzinie, jeżeli dochód tej osoby lub rodziny jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Stosownie do art. 38 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 pkt 1 i 2 w/w ustawy, zasiłek okresowy ustala się w przypadku osoby samotnie gospodarującej- do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby. Zaś w przypadku rodziny zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Przy czym kwota zasiłku nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub rodziny a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Zasiłek okresowy należy do zadań własnych gminy, ale w dalszym ciągu jest w całości finansowany z budżetu Wojewody.

Liczba osób oraz kwota zasiłku okresowego w 2022r.:

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłek okresowy		251	1 182	297 189,00	245	545
w tym z powodu:	bezrobocia	130	553	205 445,00	127	313
	długotrwałej choroby	26	90	21 869,00	26	58
	niepełnosprawności	83	506	59 742,00	80	143
	inne	12	33	10 133,00	12	31

- zasiłki celowe i celowe specjalne- realizowane są na podstawie art. 39 i art. 41 ustawy o pomocy społecznej i mogą być przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opał, odzieży, na czynsz i inne opłaty mieszkaniowe, zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Liczba osób oraz kwota zasiłku celowego w 2022r.:

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba Osób w rodzinie
Zasiłek celowy		152	196	156 470,00	151	194
w tym:	zasiłek specjalny celowy	28	36	10 440,00	28	40

- **składki na ubezpieczenie zdrowotne**- Ośrodek jest zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za następujące grupy osób:
 - osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu,
 - osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego lub realizujące kontrakt socjalny, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu,
 - osoby bezdomne, wychodzące z bezdomności niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu,
 - osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objęte indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Liczba osób objęta składką na ubezpieczenie zdrowotne w 2022r.:

Forma pomocy	Wyszczególnienie	Liczba osób	Liczba składek	Koszt ogółem
składka na ubezpieczenie zdrowotne	osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu	208	1907	106 266,00
	osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia w CIS	48	282	18 248,00
	osoby realizujące kontrakt socjalny niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu	0	0	0,00
Ogółem:		256	2 189	124 514,00

- **wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi**-jako zadanie z zakresu administracji rządowej realizowane jest od 2009r. i polega na wypłacaniu wynagrodzenia przyznanego przez sąd opiekuńczy opiekunowi za sprawowanie opieki prawnej nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną. Zgodnie z art. 53a ustawy o pomocy społecznej wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd.

Liczba osób oraz kwota świadczenia w 2022r.:

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	2	19	3 286,00

7. Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Ważnym elementem wsparcia finansowego osób i rodzin w środowisku lokalnym jest wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023, który od 2019r. realizowany jest w oparciu Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023 oraz Uchwałę Nr 26/III/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 17 grudnia 2018r. w sprawie przystąpienia Gminy Miejskiej Jarosław do programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023 oraz podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Celem programu jest wsparcie gmin w wypełnieniu zadań własnych w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawianym. W ramach Programu realizowany jest: posiłek, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych. Pomoc w ramach programu jest przyznana, osobom samotnie gospodarującym, których dochód nie przekraczał kwoty 1 164,00 zł, a w przypadku rodzin, dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 900,00 zł (tj. 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej).

Liczba osób oraz kwota świadczenia przyznana w 2022r.:

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w Rodzinach	Kwota świadczeń
Świadczenie pieniężne na zakup żywności	364	357	785	621 139,00
Posiłek	294	169	590	241 307,12
Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych	8	8	8	4 715,00

Pomocą w zakresie dożywiania objęte były w szczególności dzieci i młodzież realizujące obowiązek przedszkolny i szkolny oraz osoby dorosłe, w szczególności chore, samotne, niepełnosprawne, w podeszłym wieku, bezdomne.

- **realizacja posiłków przyznawanych dzieciom na podstawie decyzji dyrektora szkoły** - w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, dyrektor szkoły lub przedszkola udziela pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o udzieleniu pomocy. Przyznanie pomocy, o której mowa powyżej, nie wymaga ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej. Środki na zakup posiłku są przekazywane przez ośrodek pomocy społecznej na podstawie sporządzonej listy uczniów lub dzieci oraz liczby spożytych posiłków w przyjętym okresie rozliczeniowym. Decyzje podejmują Dyrektorzy placówek oświatowych, natomiast MOPS je finansuje.

Koszt Programu wieloletniego i udział środków własnych gminy na realizację dożywiania w 2022r.:

Wkład własny	%	Dotacja Wojewody Podkarpackiego	%	Ogółem
310 019,12	35	557 142,00	65	867 161,12

8. Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych

Podstawowym założeniem systemu wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych jest umożliwienie jak najpełniejszego i najdłuższego funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim, w miejscu zamieszkania. W takim ujęciu instytucjonalne, szczególnie całodobowe formy opieki, są ostatnią formą pomocy, która powinna być stosowana tylko w przypadku niemożności rozwiązywania problemów innymi sposobami. Jednocześnie działania MOPS zmierzają do tego, aby system wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych był na tyle zróżnicowany, by zapewniał ofertę dostosowaną do stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i bytowej każdej osoby wymagającej wsparcia.

MOPS zabezpiecza zgodnie z potrzebami pomoc w formie:

- usług opiekuńczych,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- umieszczenia w domu pomocy społecznej,
- pobyt w środowiskowym domu samopomocy.

Podstawą świadczenia wszystkich rodzajów usług jest decyzja administracyjna określająca: miejsce i okres świadczenia usług, rodzaje czynności wykonywanych w ramach usług, łączny czas wykonywania usług oraz wysokość i termin wnoszenia odpłatności. Usługi mogą być świadczone przez 7 dni w tygodniu. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi, jest określona indywidualnie, zależnie od sytuacji i potrzeb danej osoby/rodziny. Zakres przyznawanych usług jest uzależniony od: stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej oraz potrzeb zgłaszanych przez osobę i rodzinę objętą usługami.

W 2022r. w Gminie Miejskiej Jarosław usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowały podmioty wyłonione w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert przez 3 podmioty:

- Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Jarosławiu,
- Stowarzyszenie Opiekuńcze „POMOC” w Jarosławiu,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Stowarzyszenie Charytatywne Zarząd Okręgowy w Jarosławiu.

- **usługi opiekuńcze**- wsparcie w tej formie przeznaczone jest dla osoby, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona (samotność, niemożność zapewnienia właściwej opieki przez rodzinę). Usługi te obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Kwestie dotyczące szczegółowych zasad przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych, zakresu czynności wchodzących w skład usług opiekuńczych oraz szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności oraz zwrotu wydatków w części lub w całości za usługi opiekuńcze reguluje *Uchwała Nr 203/XVI/2019 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25.11.2019r. z późn. zm.*

W przypadku, gdy dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, usługi świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach stosuje się tabele odpłatności zamieszczone w uchwale.

W 2022r. stawka za 1 godzinę usług opiekuńczych wynosiła 27 zł.

Liczba osób oraz kwota świadczenia w 2022r.:

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Usługi opiekuńcze	147	66 475	1 566 571,00	143	154

- **specjalistyczne usługi opiekuńcze**- realizowane są od 2010r. Są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W 2022r. stawka za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych wynosiła 27 zł.

Liczba osób oraz kwota świadczenia w 2022r.:

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Usługi opiekuńcze Specjalistyczne	18	3 909	88 548	18	22

- **specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**- są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi te obejmują czynności polegające na: uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnacji jako wspieraniu procesu leczenia. Szczegółowe zasady realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym również zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi, określa *rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005r., Nr 189, poz.1598 z późn. zm.)*.

W przypadku, gdy dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach wysokość odpłatności ustalana jest na podstawie tabeli zawartej w rozporządzeniu.

W 2022r. stawka za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wyniosła 37,50 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi należą do zadań zleconych gminie i w całości są finansowane z budżetu Wojewody.

Liczba osób oraz kwota świadczenia w 2022r.:

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	40	14 648	499 732	40	107

- **domy pomocy społecznej**- w przypadku braku możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, osoby wymagające stałej, całodobowej opieki kierowane są do

domów pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę oraz zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu. Przeznaczone są dla osób wymagających opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności. Forma i zakres pomocy wynika z indywidualnych potrzeb mieszkańców, z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego dla kogo są przeznaczone, dzielą się na domy dla osób w podeszłym wieku, osób przewlekle somatycznie chorych, osób przewlekle psychicznie chorych, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie i osób niepełnosprawnych fizycznie. Na terenie powiatu jarosławskiego funkcjonuje 4 domu pomocy społecznej.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w DPS w latach 2021-2023:

DPS	Lata		
	2021	2022	2023
Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu	4 160,75	4 629,61	4 997,22
Dom Pomocy Społecznej w Moszczanach	3 747,22	4 126,11	5 156,65
Dom Pomocy Społecznej w Sośnicy	4 294,61	4 703,12	5 447,73
Dom Pomocy Społecznej w Wysocku	3 828,51	4 174,69	4 890,16

Liczba osób w DPS oraz opłata ponoszona przez gminę w 2022r.:

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Opłata gminy za pobyt osoby w DPS	56	649	2 090 560	56	56

Należy podkreślić, że corocznie dochodzi do wzrostu kwoty świadczeń przekazywanych do DPS. Stan taki spowodowany jest wzrostem kosztów utrzymania. Osoby te nie posiadają własnego źródła dochodu, co powoduje, iż w całości gmina zostaje obciążona utrzymaniem danego pensjonariusza w DPS. Zwiększona liczba wydatków na ten cel, związana jest również z decyzją Sądu o umieszczenie osoby w DPS, ze względu wiek, chorobę czy niepełnosprawność.

- **środowiskowy dom samopomocy**- jest ośrodkiem wsparcia dla młodzieży i osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną powyżej 18 r. ż.

Na podstawie aktualnie obowiązującej ustawy o pomocy społecznej MOPS wydaje decyzje o skierowaniu oraz odpłatności uczestnika- zgodnie z terytorialną właściwością, natomiast w całości środki finansowe przekazywane są z budżetu Wojewody.

Liczba osób korzystających z ŚDS w Jarosławiu w 2022r.:

ŚDS					
Liczba Jednostek	Liczba miejsc	Liczba osób korzystających	Liczba osób zatrudnionych		
1	55	56	21		
			z tego:		
				w pełnym wymiarze czasu	18
				w niepełnym wymiarze czasu	3
			Inna forma zatrudnienia	0	

9. Pomoc na rzecz osób bezdomnych

Działania tut. Ośrodka nakierowane są też, w szczególny sposób na poprawę sytuacji życiowej osób bezdomnych, wraz z podniesieniem skuteczności systemu rozwiązywania i łagodzenia skutków problemu bezdomności występującej na terenie miasta Jarosławia.

- **zapewnienie schronienia**- to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym związane jest z: udzielaniem schronienia, zapewnieniem posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom jego pozbawionym. Gmina Miejska Jarosław zleca wykonanie tego zadania organizacjom pozarządowym. Na terenie Gminy są zlokalizowane 2 całodobowe Schroniska:

- **Schronisko dla bezdomnych kobiet**- ul. Jasna 4- prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło w Jarosławiu;
- **Schronisko dla bezdomnych mężczyzn**- ul. Sanowa 11- prowadzone przez Fundację Pomocy Młodzieży im. Jana Pawła II „Wzrastanie” w Jarosławiu.

Liczba miejsc, osób objętych schronieniem w 2022r.:

Schronisko dla bezdomnych kobiet		Schronisko dla bezdomnych mężczyzn	
Liczba miejsc	Liczba osób	Liczba miejsc	Liczba osób
35	42	78	75

Liczba osób objętych schronieniem oraz poniesione wydatki w 2022r.:

Schronisko dla bezdomnych kobiet		Schronisko dla bezdomnych mężczyzn	
Liczba osób	Wydatki	Liczba osób	Wydatki
8	124 900,00	19	146 267,20

10. Pomoc na rzecz obywateli Ukrainy.

Ustawa z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, reguluje formy i zasady przyznawania pomocy w/w obywatelom.

Zgodnie z art. 31 w/w ustawy obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznany za legalny na podst. art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci **jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00zł** na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz na opłaty mieszkaniowe.

W okresie od marca do grudnia 2022r. jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy, zostało przyznane **1 195** osobom. Natomiast kwota wydatkowana z Funduszu Pomocy to **358 500,00 zł**.

Ponadto art. 29 i 30 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, przewiduje udzielenie pomocy w postaci **zapewnienia posiłku dla dzieci i młodzieży w przedszkolu i szkole**.

W okresie od marca 2022r. do grudnia 2022r. pomoc w postaci gorącego posiłku została udzielona **187** dzieciom. Natomiast kwota wydatkowana z Funduszu Pomocy to **38 219,50 zł**.

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE I ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

W 2022r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu realizował zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, tj.:

- świadczenia rodzinne,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- świadczenie wychowawcze, tzw. „500+”,
- wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.
- dodatek osłonowy
- dodatek węglowy
- dodatek dla gospodarstw domowych

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych świadczeniami rodzinnymi są:

- **zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego** (jednorazowy dodatek z tyt. urodzenia dziecka, dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka, dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dodatek z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego, dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania),
- **świadczenie rodzicielskie**,
- **świadczenie opiekuńcze**: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- **zasiłek dla opiekuna** jako świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013r. Sygn. Akt TK akt K 27/13,
- **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka**.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna tut. Organ opłaca składki emerytalne i rentowe oraz składki zdrowotne.

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków uzależnione jest m. in. od spełnienia kryterium dochodowego. Kwoty kryteriów uprawniających do zasiłku rodzinnego, a także wysokość poszczególnych świadczeń podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin.

W 2022r. kryterium uprawniającym do korzystania z zasiłku rodzinnego i dodatków była kwota 674,00 zł na osobę oraz 764,00 zł w przypadku gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie rodzicielskie tzw. „Kosiniakowe” przysługuje, osobom, które urodziły dziecko i nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego. Osobami uprawnionymi są m. in. studenci, bezrobotni, a także osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. Świadczenie rodzicielskie przysługuje niezależnie od dochodu, przez 52 tygodnie po urodzeniu dziecka, w kwocie 1 000,00 zł miesięcznie (w przypadku urodzenia wieloraczków okres uprawnienia do świadczenia może zostać wydłużony nawet do 71 tygodni).

Do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami są uprawnione również osoby, którym dochody przekraczają ustalone kryterium dochodowe poprzez wprowadzenie sposobu ustalania wysokości przysługujących zasiłków rodzinnych zasadą: „złotówka za złotówkę”, dzięki której przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłków rodzinnych nie oznacza utraty uprawnień do tych świadczeń.

Ustawa „Za życiem” wprowadziła nowe jednorazowe świadczenie, z tyt. urodzenia dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobą zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to przyznawane jest w wysokości 4 000,00 zł i przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Liczba złożonych wniosków oraz kwota wypłaconych świadczeń w 2022r.:

Forma pomocy	Liczba złożonych wniosków	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin którym wypłacono świadczenie
<i>Świadczenie z tytułu ustawy „Za Życiem”</i>	4	16 000,00	4

Z dniem 01.10.2020r. MOPS otrzymał do realizacji nowe zadanie tj. **wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”**. Procedurę wydawania zaświadczenia regulują znowelizowane przepisy ustawy Prawo Ochrony Środowiska a także poprzez odesłanie, przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

W 2022r. tut. Organ wydał **63** zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w ramach Programu „Czyste Powietrze”.

1. Świadczenia rodzinne

W 2022r. ze świadczeń rodzinnych w Jarosławiu korzystało średnio 1 941 rodzin miesięcznie- większość z nich stanowiły rodziny pełne (440), natomiast 199 to rodziny niepełne. Większość rodzin pobierających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami uzależnione od dochodu stanowiły rodziny wychowujące 1 lub 2 dzieci (463); rodzin wielodzietnych pobierających wskazane świadczenia było 176.

- zasiłek rodzinny- średnio wypłacano 1 **283** świadczeń miesięcznie.

Na dzieci w przedziale wiekowym 5- 18 lat wypłacono najwięcej zasiłków rodzinnych- średnio 883. świadczenia. Świadczeń dla dzieci poniżej 5 r. ż. korzystających z tej formy pomocy było 321 a w przedziale wiekowym 18- 24 lata- wypłacono 79 świadczeń.

Dodatki do zasiłku rodzinnego

1. jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka wypłacono na 72 dzieci;

2. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka wypłacono średnio 81 miesięcznie. Większość z nich (43) była realizowana w związku z tym, że ojciec był nieznany, a (38), że drugi rodzic nie żyje;

3. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej korzystało średnio- 237 dzieci miesięcznie;

4. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania wypłacono średnio 7 świadczeń miesięcznie, z czego 4 z tytułu dojazdu do szkoły oraz 3 z tytułu zamieszkania w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły;

5. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przyznano średnio 989 uczniom;

6. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wypłacono średnio -161 miesięcznie, z czego 23 na dziecko do ukończenia 5 r. ż. oraz 138 na dzieci powyżej 5 r. ż.;

7. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego wypłacono średnio- 25 świadczeń miesięcznie;

Świadczenia opiekuńcze

- zasiłek pielęgnacyjny- wypłacono średnio-1413 świadczeniobiorcom.

- świadczenie pielęgnacyjne otrzymało 292 osoby miesięcznie.

- specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymało 35 osób miesięcznie.

- zasiłek dla opiekuna otrzymały 5 osób miesięcznie.

Od podstawy wypłaconych świadczeń MOPS odprowadzał składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny

zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna. W/w składek nie opłaca się za osoby podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu lub zdrowotnemu z innego tytułu.

W 2022r. składki na ubezpieczenia:

- emerytalne i rentowe zostały opłacone za 273 świadczeniobiorców.
- zdrowotne opłacano za 107 świadczeniobiorców.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. becikowe- w 2022r. wypłacono 151 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka.

Liczba świadczeń rodzinnych i wydatkowanie środków w 2022r.:

Rodzaj świadczenia	Liczba osób uprawnionych	Kwota wydatków (zł)
Zasiłek rodzinny	1283	1 864 577,34
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	72	67 008,96
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	25	116 547,01
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	81	195 922,13
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	161	202 832,99
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	989	89 350,41
Dodatek na pokrycie wydatków związanych z nauką poza miejscem zamieszkania	7	7 633,62
Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	237	273 424,89
Zasiłek pielęgnacyjny	1413	3 660 232,92
Świadczenie pielęgnacyjne	292	7 413 458,20
Specjalny zasiłek opiekuńczy	35	257 748,50
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	151	151 000,00
Zasiłek dla opiekunów	5	35 960,00
Świadczenie rodzicielskie	123	674 834,62
Ustawa „Ustawa za życiem”	4	16 000,00
Razem:	4878	15 026 531,60

2. Świadczenie wychowawcze

Ustawą z dnia 11 lutego 2016r. wprowadzono w życie rządowy program tzw. „Rodzina 500 plus”, którego celem jest zapewnienie środków na częściowe pokrycie kosztów związanych z wychowaniem każdego dziecka, oraz zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze 500+ przysługuje na wszystkie dzieci do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia bez względu na wysokość uzyskanego dochodu. Wysokość świadczenia została ustalona na kwotę 500,00 zł miesięcznie na dziecko.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu w 2022 r. realizował wypłatę świadczenia wychowawczego na podstawie wydanych informacji o przyznaniu w/w świadczenia w 2021r.

W roku 2022 wypłacono świadczeń wychowawczych na kwotę 13 539 893,33 zł.

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Innym rodzajem świadczeń realizowanych na rzecz rodzin przez MOPS są świadczenia wypłacane z Funduszu Alimentacyjnego. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje dwie kwestie związane z brakiem egzekucji alimentów zasądzonych od rodziców.

Pierwszą z nich jest postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, którego celem jest poprawa ściagalności alimentów, zaś drugą pomoc państwa dla rodzin z dziećmi będących w trudnej sytuacji materialnej w związku z nieskuteczną egzekucją alimentów w postaci przyznawanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia z FA przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 r. ż, albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią do 25 r. ż., albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności- bezterminowo. Świadczenia z FA przysługują w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych na dzieci alimentów.

Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego **wynosi 900,00 zł miesięcznie na osobę w rodzinie.**

Ponadto, przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego od 01.10.2020r. obowiązuje tzw. **mechanizm „złotówki za złotówkę”**. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kryterium dochodowe o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z FA, przysługującego danej osobie uprawnionej, świadczenie przysługuje wówczas w wysokości różnicy między kwotą świadczenia alimentacyjnego, a kwotą o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę.

Świadczenia z FA przysługują w wysokości ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” wynosi 100 zł.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych - w 2022r. Ośrodek prowadził postępowanie wobec 189 dłużników alimentacyjnych.

Podstawową przyczyną niepłacenia alimentów przez dłużników jest ukrywanie przez nich majątku, z którego mogłaby być prowadzona egzekucja albo brak zatrudnienia. W pierwszym przypadku ustawa daje możliwość przeprowadzania z dłużnikiem wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania od niego oświadczenia majątkowego, zaś w drugim- wszczęcia procedury, której celem jest aktywizacja zawodowa dłużnika alimentacyjnego.

Liczba działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych w 2022r.:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba działań
1.	Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	95
2.	Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	3
3.	Zwrócenie się z wnioskiem do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	10
4.	Informacje od starosty o braku możliwości realizacji art. 5 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy	0
5.	Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	167
6.	Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	1
7.	Skierowanie wniosku o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	1
8.	Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	7
9.	Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	7

Organ prowadzi procedurę wszczęcia postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych przed złożeniem wniosku o zatrzymanie prawa jazdy do starosty i skierowaniu wniosku o ściganie za przestępstwo niealimentowania z art. 209 kk.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego- w 2022r. wypłacano świadczenia z funduszu alimentacyjnego średnio 248 osobom uprawnionym.

Struktura wiekowa osób korzystających ze świadczeń FA w 2022r.:

Wiek osoby uprawnionej do świadczeń z FA	Przeciętna miesięczna liczba świadczeń z FA
0 - 17	208
18 - 24	32
25 lat i więcej	1
Razem:	241

Wykaz osób korzystających ze świadczeń z FA według typów rodzin w 2022r.:

Osoby korzystające ze świadczeń FA wg typów rodzin w których są wychowywane	Liczba osób korzystających
wychowywane przez osobę pozostającą w związku małżeńskim z osobą zobowiązaną do alimentacji wobec osoby uprawnionej	38
wychowywane przez osobę pozostającą w związku małżeńskim z osobą niezobowiązaną do alimentacji wobec osoby uprawnionej	21
wychowywane przez rodzica niepozostającego w związku małżeńskim	170
pobierające świadczenie z funduszu alimentacyjnego na siebie	2
wychowywane przez rodziców niepozostających w związku małżeńskim	20
Razem:	251

Ogółem w 2022r. ze świadczeń z FA korzystały osoby wychowywane w 152 rodzinach. Jednakże, w większości przypadków (87 rodzin) świadczenie z funduszu alimentacyjnego wypłacane było na jedno dziecko w rodzinie. Drugą, co do wielkości grupę stanowiły rodziny z dwiema osobami uprawnionymi (52 rodzin), natomiast rodzin wielodzietnych- z trojgiem i więcej osób uprawnionych - pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego było 13.

Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2021r. Wyniosły **1 296 845,22 zł**. Średnia miesięczna kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosła 419,82 zł.

Porównanie liczby osób korzystających ze świadczeń z FA według wysokości świadczenia w 2022r.:

Wyszczególnienie	Korzystający ze świadczeń FA wg wysokości świadczenia
Ogółem, w tym:	
- do 100,00 zł	0
- od 100,01 do 200,00 zł	12
- od 200,01 do 300,00 zł	25
- od 300,01 do 400,00 zł	80
- od 400,01 do 500,00 zł	139

Z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego dłużnicy alimentacyjni w 2022r. łącznie z odsetkami zwrócili kwotę w wysokości **493 066,70zł**.

W 2022r. przypadku 5 spraw stwierdzono wygaśnięcie należności od dłużników z powodu śmierci.

4. Dodatek osłonowy

W 2022 r. tut. Ośrodek w ramach wprowadzonej przez rząd tarczy antyinflacyjnej, na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym realizował nowe zadanie w formie **dodatku osłonowego**. Celem dodatku była częściowa rekompensata wzrostu energii elektrycznej i gazu ziemnego, wysokiego poziomu inflacji i związanego z tym wzrostem cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Świadczenie przysługiwało za okres od 1 stycznia 2022r. do 31 grudnia 2022r.

Dodatek przysługiwał gospodarstwom:

- jednoosobowym, w którym dochód miesięczny na osobę nie przekraczał 2100 zł netto,
- wieloosobowym, w którym dochód miesięczny na osobę nie przekraczał 1500 zł netto.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego, dodatek osłonowy przysługiwał w wysokości różnicy pomiędzy kwotą dodatku, a kwotą przekroczenia tzw. zasada „złotówka za złotówkę”. Jeżeli wysokość dodatku, ustalona wg powyższej zasady „zł za zł” była niższa niż 20 zł, dodatek ten nie przysługiwał. Wysokość dodatku osłonowego uzależniona była od liczby osób w gospodarstwie domowym oraz stosowanego w nieruchomości źródła ogrzewania.

Dodatek osłonowy wynosił rocznie:

- gospodarstwo jednoosobowe- 400/500 zł*
- gospodarstwo 2-3 osobowe- 600/750 zł*
- gospodarstwo 4-5 osobowe- 850/1 062,50 zł*
- gospodarstwo 6 i więcej osobowe- 1 150/1 437,50 zł*

*Wyższa kwota dotyczyła gospodarstw stosujących następujące źródła ogrzewania: kocioł na paliwo stałe, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglowodnymi- wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Liczba gospodarstw którym wypłacono dodatek osłonowy w 2022r.:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw które otrzymały dodatek osłonowy	Kwota wypłaconych dodatków osłonowych
1	1. Dodatek osłonowy wypłacony w podstawowej kwocie z tego dla gospodarstwa domowego:	3 903	2 153 689,92
2	- jednoosobowego	1 579	615 851,28
3	- składającego się z 2 do 3 osób	1 450	797 823,75
4	-składającego się z 4 do 5 osób	780	633 173,26
5	- składającego się z co najmniej 6 osób	94	106 841,63
6	2. Dodatek osłonowy wypłacony w podwyższonej kwocie z tego dla gospodarstwa domowego:	821	610 802,27
7	- jednoosobowego	218	106 374,19
8	- składającego się z 2 do 3 osób	342	22 908,14
9	-składającego się z 4 do 5 osób	216	215 789,98
10	- składającego się z co najmniej 6 osób	45	61 729,96
11	Razem	4 724	2 764 492,19

5. Dodatek węglowy

W 2022r. MOPS w Jarosławiu realizował kolejne zadanie w formie **dotatku węglowego** wprowadzonego ustawą z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym. Dodatek węglowy dla jednego gospodarstwa domowego wynosił 3000,00zł.

Dodatek węglowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. Przez paliwa stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego.

Liczba wypłaconych dodatków węglowych w 2022r.

Liczba gospodarstw którym wypłacono dodatek węglowy	Kwota wypłaconego dodatku węglowego
2 250	6 750 000 zł

6. Dodatek dla gospodarstw domowych

W 2022r. MOPS realizował zadanie zlecone w formie **dodatków dla gospodarstw domowych** na podstawie ustawy z dnia 15 września 2022 r. szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego był:

- 1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- 2) kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
- 3) kocioł olejowy– zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków **do dnia 11 sierpnia 2022r.** albo **po tym dniu**– w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosił:

- 1) **3000 złotych**– w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 2) **1000 złotych**– w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 3) **500 złotych**– w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 4) **2000 złotych**– w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Liczba wniosków złożonych o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych w 2022r.:

Lp.	Rodzaj stosowanego paliwa	Liczba wniosków	Razem
1	pelet lub inna biomasa	81	459
2	drewno kawałkowe	355	
3	gaz LPG	25	
4	olej	0	

Kwota wypłaconych dodatków dla gospodarstw domowych w 2022r.:

Lp.	Rodzaj stosowanego paliwa	Liczba wniosków	Kwota wypłaconych dodatków	Łączna kwota wypłaconych dodatków
1	pelet lub inna biomasa	81	243 000,00zł	587 000,00zł
2	drewno kawałkowe	344	344 000,00zł	

IV. DODATEK MIESZKANIOWY, DODATEK ELEKTRYCZNY, ZAKUP PREFERENCYJNEGO PALIWA STAŁEGO PRZEZ GOSPODARSTWA DOMOWEGO

1. Dodatek mieszkaniowy

Od 1 czerwca 2013r. MOPS realizuje zadania związane z przyznawaniem i wypłacaniem dodatków mieszkaniowych. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych. Jest to świadczenie pieniężne wypłacane przez gminę dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem lokalu mieszkaniowego.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego,
- osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Ponadto, aby otrzymać dodatek mieszkaniowy, dochód na osobę w gospodarstwie domowym w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie powinien być większy niż:

- 30% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
- 40% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Dochód stanowią wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka rodziny gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

- jednoosobowym 40%
- wieloosobowym 30%

Przy wydawaniu decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego uwzględnia się kwotę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, ostatnio, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Kolejną przesłanką, którą należy spełnić przy ubieganiu się o świadczenie, to powierzchnia użytkowa mieszkania, która nie może przekroczyć dopuszczalnej „powierzchni normatywnej”. Dodatek Mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż 30% albo 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Normatywna powierzchnia użytkowa wynosi od:

1 osoby	35m ²
2 osób	40m ²
3 osób	45m ²
4 osób	55m ²
5 osób	65m ²
6 osób	70m ²
na każdą kolejną osobę	o 5m ² więcej.

Jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, która z uwagi na swoją niepełnosprawność musi zamieszkiwać w oddzielnym pokoju, zwiększa się normatywną powierzchnię o 15m² jeżeli zamieszkuje przynajmniej wraz z 1 osobą. Konieczność zamieszkiwania w oddzielnym pokoju musi być potwierdzona w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okresy 6-miesięczne. Wysokość świadczenia stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu a kwotą, stanowiącą wydatki poniesione przez osobę ubiegającą się o dodatek.

W 2022r. wydano 1 144 decyzji (z tego: 1 100 decyzje przyznające, a 44 decyzje odmowne) **na dodatek mieszkaniowy na kwotę 1 953 123,68 zł.**

Wykaz dodatków mieszkaniowych z podziałem na użytkowników mieszkań w 2022r.:

Wyszczególnienie (użytkownicy mieszkań)		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł)
z tego w zasobie	gminnym	2 557	808 109,17
	spółdzielczym	413	129 007,22
	wspólnot mieszkaniowych	392	149 984,42
	prywatnym	2 397	765 508,29
	Tbs	53	19 476,98
	Innym	268	81 037,60
Ogółem:		6 080	1 953 123,68

Od 1 stycznia 2014r. odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy przysługuje **zryczałtowany dodatek energetyczny**.

Zgodnie z ustawą z dnia 26 lipca 2013r. o zmianie ustawy- Prawo energetyczne odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu *art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych*, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Zryczałtowany dodatek energetyczny wynosi rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, ogłaszanej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki do dnia 31 marca każdego roku.

Wnioski o wypłatę dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c ustawy zmienianej w art. 9, złożone w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 31 grudnia 2022r. pozostawia się bez rozpatrzenia.

2. Dodatek elektryczny

Na mocy ustawy z dnia 7 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej wprowadzony został **dodatek elektryczny dla gospodarstw domowych**. Jest to analogiczny do poprzednich dodatków, choć w innym wymiarze finansowym, rodzaj wsparcia dla osób ogrzewających swoje domy i mieszkania energią elektryczną.

Dodatek elektryczny przysługuje odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania jest zasilane energią elektryczną. Co ważne, źródło to musi zostać zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Kluczowy jest tu termin poinformowania Gminy o głównym źródle ogrzewania, Wpis do CEEB musi być dokonany do dnia 11 sierpnia 2022r. albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy. Ma to miejsce w przypadku budowy nowych domów.

Wysokość dodatku dla gospodarstwa domowego wynosi 1000,00 zł, natomiast w przypadku rocznego zużycia przez gospodarstwo więcej niż 5 MWh, odbiorcom przysługuje dodatek w podwyższonej wysokości w kwocie 1500,00 zł. O dodatek elektryczny można ubiegać się w Gminie właściwej według miejsca zamieszkania. Aby uzyskać dodatek elektryczny w podwyższonej kwocie, do niniejszego wniosku należy dołączyć rozliczenie roczne z przedsiębiorstwem energetycznym potwierdzające zużycie energii elektrycznej w 2021r. przekraczające 5MWh.

Dodatek elektryczny nie przysługuje w przypadku gdy gospodarstwo domowe wykorzystuje energię elektryczną pochodzącą z mikroinstalacji elektrycznej (działalność w zakresie wytwarzania energii z OZE).

Wniosek o wypłatę dodatku elektrycznego składa się w terminie od dnia 1 grudnia 2022r. do dnia 1 lutego 2023r. Wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego złożone po dniu 1 lutego 2023r. pozostawia się bez rozpoznania. Dodatek elektryczny wypłaca się w terminie do dnia 31 marca 2023r.

Wykaz dodatków elektrycznych dla gospodarstw domowych w 2022r.:

Wnioski	Kwota	Ilość (szt.)
Wnioski złożone	Kwota podstawowa (1 000 zł)	62
	Kwota podwyższona (1 500 zł)	13
Razem		75
Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Kwota podstawowa (1 000 zł)	51
	Kwota podwyższona (1 500 zł)	13
Razem		64
Wnioski odrzucone	Kwota podstawowa (1 000 zł)	11
	Kwota podwyższona (1 500 zł)	0
Razem		11

3. Zakup preferencyjny paliwa stałego przez gospodarstwa domowe

Z dnia 27 października 2022r. w życie weszła ustawa o **zakupie preferencyjnym paliwa stałego przez gospodarstwa domowe**. Zgodnie z przepisami ww. ustawy, do zakupu preferencyjnego jest uprawniona osoba fizyczna w gospodarstwie domowym, która spełnia warunki uprawniające do dodatku węglowego, tj.:

- przyznano lub wypłacono jej dodatek węglowy;
- jeśli nie został złożony wniosek o wypłatę dodatku węglowego, a zostało dokonane zgłoszenie lub został wpisany węgiel jako główne źródło ogrzewania w CEEB.

W ramach zakupu preferencyjnego uprawniona osoba fizyczna w gospodarstwie domowym będzie mogła nabyć węgiel w dwóch partiach:

- **1,5 tony do 31 grudnia 2022r.**
- **1,5 tony od 1 stycznia do 30 kwietnia 202 r.**

Gminy mogą dokonać zakupu węgla na poziomie 1 500,00 zł brutto za tonę, a następnie sprzedać mieszkańcom po cenie nie wyższej niż 2 000,00 zł brutto za tonę. Do tej ceny nie wlicza się kosztów transportu do danego gospodarstwa domowego.

Według w/w ustawy do zakupu węgla w ramach zakupu preferencyjnego nie jest uprawniony wnioskodawca, ani żaden z członków jego gospodarstwa domowego, który nabył paliwo stałe na sezon grzewczy przypadający na lata 2022/2023 po cenie niższej niż 2 000,00 zł brutto za tonę.

Wniosek o zakup preferencyjny węgla można składać do 15 kwietnia 2023r. w formie papierowej lub przez platformę e-PUAP.

Ilość wniosków złożonych na zakup preferencyjnego paliwa stałego przez gospodarstwa domowe w 2022r. i 2023r.

Wnioski złożone	Okres	Ilość wniosków
	od 1.11.2022r. do 31.12.2022r.	191
	od 1.01.2023r. do 1.03.2023r.	637
Razem		828

V. STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE

Od dnia 1 sierpnia 2014r. na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Rozdział. 8a), Uchwały Nr 835/LXX/10 Rady Miasta Jarosławia z dnia 31 maja 2010r. w sprawie regulaminu udzielenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Jarosław- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu realizuje zadania polegające na przyznawaniu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych.

Stypendium szkolne może być udzielane uczniowi w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, w szczególności udziału w wyrównawczych zajęciach edukacyjnych i innych przedsięwzięciach realizowanych przez szkołę jak wyjęcia/ wyjazdy do teatru, na wycieczki szkolne, zielone szkoły itp.;
- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza szkołą, a w szczególności nauki języków obcych, zajęć muzycznych, komputerowych, sportowych, zajęć na basenie i innych;
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu:
 - podręczników, lektur, encyklopedii, słowników i innych książek pomocniczych do realizacji procesu dydaktycznego;
 - zeszytów, długopisów, piórników, plecaków, itp.;
 - stroju sportowego, innego wyposażenia uczniów wymaganego obligatoryjnie przez szkołę.
- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów zakwaterowania w bursie, internacie, transportu środkami komunikacji zbiorowej związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania w odniesieniu do ucznia szkoły ponadgimnazjalnej oraz słuchaczy kolegiów.

Stypendium szkolne może być udzielone w jednej lub kilku formach równocześnie.

Wypłatę stypendiów szkolnych realizowano w dwóch okresach:

styczeń- czerwiec oraz wrzesień- grudzień.

W okresie szkolnym 2021/2022- w okresie od stycznia 2022r. do czerwca 2022r. udzielono pomocy **173 uczniom** w tym:

- **124** uczniom szkół podstawowych;
- **49** uczniom szkół ponadpodstawowych;

Na wypłatę w tym okresie przeznaczono **158 487,00 zł.**

W okresie szkolnym 2022/2023- w okresie od września 2022r. do grudnia 2022r. udzielono pomocy **158 uczniom** w tym:

- **101** uczniom szkół podstawowych;
- **52** uczniom szkół ponadpodstawowych;
- **1** uczeń szkoły specjalnej

Na wypłatę w tym okresie przeznaczono **92 287,00 zł.**

oraz **4** uczniom- **uchodźcom z Ukrainy w tym:**

- **2** uczniom szkoły podstawowej
- **2** uczniom szkoły ponadpodstawowej

Na wypłatę przeznaczono kwotę **2 160,00zł.**

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego tj. zdarzenia nagłego, nieprzewidywalnego, niezależnego od wnioskodawcy, które wywoła przynajmniej przejściową trudną sytuację materialną rodziny ucznia. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie świadczenia.

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

Na podstawie art. 53 Ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa w okresie **od stycznia do czerwca 2022r. udzielono pomocy w formie zasiłku szkolnego 4 uczniom szkoły podstawowej- uchodźcom z Ukrainy.**

Na wypłatę przeznaczono kwotę **2 480,00 zł.**

Zestawienie kwot wypłaconego stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego w 2022r.:

Wyróżnienie	Okres szkolny	
	styczeń- czerwiec	wrzesień- grudzień
stypendium szkolne	158 487,00	92 287,00
zasiłek szkolny	0	0
kwota dotacji- /80%/	126 789,60	73 829,60
wkład własny gminy- /20%/	31 697,40	18 457,40
środki wydatkowane - ogółem	158 487,00	92 287,00

Zestawienie kwot wypłaconego stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego z Funduszu Pomocy w 2022r.:

Wyróżnienie	Okres szkolny	
	styczeń- czerwiec	wrzesień- grudzień
stypendium szkolne	0	2 160,00
zasiłek szkolny	2 480,00	0
środki wydatkowane /100%/- ogółem	2 480,00	2 160,00

VI. ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE Z TYTUŁU ZAPEWNIENIA ZAKWATEROWANIA I WYŻYWIENIA OBYWATEŁOM UKRAINY

Od marca 2022r. na podstawie art. 13 Ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu realizuje zadanie polegające na przyznaniu świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.

Podmioty, w tym osoby fizyczne, które zapewniły zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, przybyłym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywatelom Ukrainy posiadającym Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, mogą ubiegać się o świadczenie pieniężne z tego tytułu. **Świadczenie przysługiwało nie dłużej, niż za okres 120 dni.** Okres wypłaty świadczenia mógł być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą wojewody i po spełnieniu ustawowych warunków tj.:

- posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności zarówno wydane w Polsce jak i w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności (I i II stopień niepełnosprawności),
- bycie kobietą w ciąży;
- wychowywanie dziecka do ukończenia 12 miesiąca życia;
- samotne sprawowanie opieki nad trojgiem i więcej dzieci;
- bycie osobą, która ukończyła 60 rok życia (kobieta) albo 65 rok życia (mężczyzna).

Świadczenie to przyznawane było na podstawie złożonych wniosków za okres faktycznego zapewnienia na własny koszt zakwaterowania i wyżywienia uchodźcom z Ukrainy przebywającym na terenie Gminy Miejskiej Jarosław.

Wysokość świadczenia pieniężnego wynosiła **40 zł na osobę dziennie**. Świadczenie było wypłacane wstecz, licząc od 24 lutego 2022 r.

W okresie od marca do grudnia 2022r. zostało złożonych **819 wniosków**. Na wypłatę z Funduszu Pomocy w tym okresie przeznaczono kwotę **3 905 130,00 zł**.

VII. JAROSŁAWSKA KARTA DUŻEJ RODZINY, OGÓLNOPOLSKA KARTA DUŻEJ RODZINY I JAROSŁAWSKA KARTA SENIORA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu realizuje zadania:

- od 1 czerwca 2014r. związane z wydawaniem **Jarosławskiej Karty Dużej Rodziny**;
- od 16 czerwca 2014r. mieszkańcy miasta Jarosławia mogą się ubiegać o wydanie **Karty Dużej Rodziny**.
- od 01 stycznia 2018r. związane z wydawaniem **Jarosławskiej Karty Seniora**.

Jarosławska Karta Dużej Rodziny- została przyjęta w marcu 2014r. uchwałą Rady Miasta nr 706/LXIII/2014 z dnia 24 marca 2014r. wprowadzającą program JAROSŁAWSKA KARTA DUŻEJ RODZINY na terenie miasta Jarosławia.

Celem programu jest m. in.:

- promowanie modelu dużej rodziny;
- wzmocnienie kondycji finansowej rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych;
- wspieranie dużej rodziny w realizacji zdolności, umiejętności i zainteresowań jej członków.

Powyższe cele realizowane są poprzez: zwiększenie dostępu do usług oświatowych, dóbr kultury, sportu i rekreacji, świadczeń opiekuńczych realizowanych w żłobkach publicznych, a także dopłaty w zakresie biletów miesięcznych MZK. Karta daje prawo do korzystania z ulg, zniżek, dopłat lub świadczeń oferowanych przez podmioty, które zgłosiły swój udział w realizacji programu.

W programie uczestniczą jednostki organizacyjne miasta oferujące następujące zniżki:

Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu:

- 50% zniżki na bilety wstępu do Podziemnego Przejścia Turystycznego w Jarosławiu,
- 5 zł/os.- ulgowa cena biletów normalnych,
- 3 zł/os.- ulgowa cena biletów ulgowych.

Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki w Jarosławiu:

- 6zł/os.- ulgowa cena biletów na projekcje filmów w kinie IKAR Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki

1. Miejski Zakład Komunikacji w Jarosławiu Sp. z o.o. w Jarosławiu/Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Jarosławiu Sp. z o. o.- Dział Komunikacji Miejskiej;

- 50% dopłaty do biletu miesięcznego MZK

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jarosławiu:

- bilety na krytą pływalnię, pływalnię sezonową i łodowisko dla dzieci i ich opiekunów z rodzin posiadających Kartę- 1 zł.

Wydział Oświaty w Jarosławiu wraz z publicznymi przedszkolami

- bezpłatne świadczenia publicznych przedszkoli w czasie przekraczającym realizację podstawy programowej,
- bezpłatny pobyt dziecka w publicznym żłobku (oddziale żłobkowym), do 10 godzin dziennie,

W program angażują się obok instytucji publicznych również podmioty komercyjne nie związane strukturalnie ani kapitałowo z samorządem miasta oferujące następujące ulgi i zniżki.:

- **Firma Handlowo - Usługowa HUBERTUS Piotr Rupa- Sklep Myszka- Art. Szkolne i Biurowe, Jarosław, ul. Poniatowskiego 41-** 10% zniżki na zakup artykułów szkolnych i biurowych, 10% zniżki na usługi xero, bindowanie;

- **Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych "TUW" - Biuro Regionalne w Rzeszowie Oddział Jarosław-** do 30% zniżki na ubezpieczenia mienia: Bezpieczna Rodzina, Bezpieczna Zagroda, Bezpieczny Dom w budowie, budynki w gospodarstwie rolnym, następstwa nieszczęśliwych wypadków; do 15% zniżki na ubezpieczenia pojazdów: obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, auto- Casco;

- **Firma Auto System Części Samochodowe- Kaczmarska Ewa, Jarosław, ul. 3-go Maja 18-** 10% zniżki na zakup towarów znajdujących się w ofercie sklepu.

- **Firma Handlowo Usługowa „MACH” w Jarosławiu ul. Kruchel Pełkiński 19**, na czas nieokreślony od 15.12.2015r.- 8% zniżki na towary znajdujące się w ofercie sklepu z wyłączeniem towarów objętych promocją, wyprzedażą oraz towarów z działu budowlanego.

- **FHU „ŚPIOCH” ul. Franciszkańska w Jarosławiu**- 5% zniżki na towary znajdujące się w ofercie sklepu z wyłączeniem towarów objętych promocją lub wyprzedażą.

- **Kluczebaterie.pl Jerzy Żurawski, Centrum Handlowe Pruchnicka, Jarosław ul. Traugutta 13**- 20 % zniżki na towary oraz 30 % na usługi.

- **Salon Optyczny „BIAMED”, Jarosław ul. Rynek 17/1A**- 5 % zniżki na kompletne okulary korekcyjne, 10 % zniżki na akcesoria okularowe oraz okulary przeciwsłoneczne.

- **Biuro Obsługi Inwestycji „JARPOL” ul. Dolnoleżajska 14**, zniżka 10% na nadzór budowlany (kierownik budowy inspektor nadzoru inwestycyjnego), 10% zniżki na projekty, adaptacje projektów.

- **„Świat Kwiatów” Marcin Sikora, ul. Sulejowska 56/58, 04-157 Warszawa**, zniżka 20% na cały asortyment sklepu dostępny na stronie www.sklep.swiatkwiatow.pl

- **Grupa Handlowa Multibrand sp. z o.o. Spółka jawna, ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 45/79, 00-347 Warszawa**, 20% zniżki na cały asortyment z wyłączeniem napojów alkoholowych dostępny w **Restauracji Aromat ul. Sikorskiego 2, 37-500 Jarosław**.

- **Grupa Handlowa Multibrand sp. z o.o. Spółka jawna, ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 45/79, 00-347 Warszawa**– Bawialnia Patataj ul. Sikorskiego 2A w Jarosławiu- 10% rabatu do każdego biletu czasowego oraz przy organizacji urodzin.

Liczba wydanych Jarosławskich Kart Dużej Rodziny w 2022r.:

Wyszczególnienie		Liczba
liczba wydanych Kart		289
z tego:	rodzicom/opiekunom	101
	dzieciom	188

Karta Dużej Rodziny stanowi jedno z rozwiązań polityki rodzinnej państwa. Wykorzystywana na każdym szczeblu samorządu terytorialnego. Program adresowany jest do rodzin wielodzietnych, jak również stanowiących rodzinną pieczę zastępczą oraz Rodzinne Domy Dziecka z Jarosławia, bez względu na wysokość osiąganych dochodów, mających na utrzymaniu troje i więcej dzieci w wieku do 18 r. ż. lub do 25 r. ż. w przypadku, gdy dzieci uczą się lub studiuje.

W związku ze zmianą ustawy o Karcie Dużej Rodziny od 01.01.2019r. prawo do posiadania KDR przysługuje rodzicom którzy mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Posiadacze KDR, mają możliwość korzystania z szeregu ulg, zniżek i zwolnień z opłat za korzystanie z wybranych usług, czy zakupu towarów u włączonych w realizację programu partnerów. Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny należy złożyć wniosek w gminie odpowiadającej miejscu zamieszkania.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, który jest:

- osobą posiadającą obywatelstwo polskie, mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA)- strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom jego rodziny w rozumieniu art. 2 pkt. 4 ustawy z dnia

14 lipca 2006r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Od 1 stycznia 2018r. w związku ze zmianą przepisów o KDR jest możliwość przyznawania członkom rodzin wielodzietnych elektronicznej KDR, która ma formę aplikacji na smartfony. Aplikacja posiada kilka funkcji, np.: posiadanie na jednym smartfonie kart swoich dzieci oraz małżonka, wyszukiwanie partnerów KDR wg kategorii, czy lokalizacji, dodawanie listy partnerów do listy „ulubionych”, aplikacja pozwoli również na informowanie członków rodzin o aktualnych zniżkach i nowych partnerach oraz będzie informować o konieczności złożenia nowego wniosku.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Dzięki Karcie osoby z rodzin wielodzietnych mogą korzystać m. in. z:

- ❖ ustawowych **zniżek na przejazdy kolejowe**- rodzice lub małżonkowie rodziców 37% na bilety jednorazowe oraz 49% na miesięczne;
- **zniżek w opłatach paszportowych**- 75% w przypadku dzieci i 50% dla rodziców i małżonków rodziców oraz darmowych wstępów do parków narodowych.
- **50% zniżka w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi.**

Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny w 2022r.:

Wyszczególnienie		Liczba
Liczba wydanych KDR		716
Liczba rodzin którzy mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci		51
Liczba rodzin którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci		277
Liczba członków rodzin wielodzietnych		716
z tego:	rodziców/małżonków	522
	dzieci	194

Liczba i koszt realizacji programu w 2022r.:

Wyróżnienie		Liczba	Należna dotacja z budżetu państwa (zł)	Koszty realizacji programu (zł)
Wnioski rodzin wielodzietnych o przyznanie KDR		398	6 261,00	6 261,00
1.	dla rodziny wielodzietnej mającej na utrzymaniu co najmniej troje dzieci	51	1 033,00	1 033,00
2.	dla rodziców którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci	277	4 934,00	4 934,00
3.	dla nowego członka rodziny wielodzietnej	20	98,00	98,00
4.	dla osoby ubiegającej się o przedłużenie terminu ważności KDR	26	126,00	126,00
5.	duplikatu KDR	24	70,00	70,00
6.	dodatkowej formy -elektronicznej KDR	0	0	0

Od 01.01.2018r. MOPS w Jarosławiu realizuje Jarosławską Kartę Seniora dla mieszkańców miasta. Celem programu jest szeroko pojęta aktywizacja społeczna mieszkańców miasta Jarosławia powyżej 60 roku życia poprzez zwiększenie dostępności do dóbr kultury, sportu i rekreacji, a także promocji i ofert przygotowanych przez firmy i instytucje uczestniczące w Programie, jak również pomoc lokalnej przedsiębiorczości w zwiększeniu konkurencyjności.

Program ten to element polityki społecznej realizowanej przez Gminę Miejską Jarosław obejmujący system zniżek, ulg skierowanych do seniorów.

Do dnia 31.12.2022r. wydano 1527 kart.

Wykaz Partnerów uczestniczących w Programie „Jarosławska Karta Seniora”
wraz z proponowanymi ulgami i uprawnieniami:

Jednostki organizacyjne miasta Jarosławia:

Partner Programu	Miejsce uzyskania ulg i zniżek	Wysokość oferowanych ulg i zniżek
Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki	Pl Mickiewicza 6 37-500 Jarosław	Zniżka na seanse filmowe: • 2D- cena biletu 13 zł, • 3D- cena biletu 15 zł.
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jarosławiu	ul. Sikorskiego 5 37-500 Jarosław	Bilet ulgowy na krytą pływalnię, pływalnię sezonową oraz lodowisko zgodnie z obowiązującym cennikiem
Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu	ul. Rynek 5 37-500 Jarosław	Bilet wstępu w cenie 6 zł do Podziemnego Przejścia Turystycznego w Jarosławiu

Inne instytucje i podmioty gospodarcze:

Partner Programu	Miejsce uzyskania ulg i zniżek	Wysokość oferowanych ulg i zniżek
Salon Optyczny BiaMed w Jarosławiu	Salon Optyczny ul. Rynek 17/1A 37-500 Jarosław	5% zniżki na zakup okularów kompletnych korekcyjnych (oprawa okularowa, montaż, szkła korekcyjne). 10% zniżki na akcesoria i okulary przeciwsłoneczne. Promocje w Salonie nie łączą się.
Optyk F.H.U. KRZYKOR Krzysztof Korzeniowski Zakład Optyczny w Jarosławiu	ul. Tarnowskiego 18A 37-500 Jarosław	10 % zniżki przy zakupie na okulary korekcyjne, soczewki kontaktowe, okulary przeciwsłoneczne oraz akcesoria.
Przedsiębiorstwo Handlowo Produkcyjne SPORT-CENTRUM w Rzeszowie	Stoisko Firmowe Sport-Centrum Centrum Handlowe Pruchnicka ul. Traugutta 13 37-500 Jarosław	5% zniżki na asortyment
ARKA VITAE S.A z siedzibą w Bydgoszczy	1.OśrodekMagnolia Sanatorium Ustroń ul. Szpitalna 15 43.450 Ustroń 2.Ośrodek Tulipan Sanatorium Ustroń ul. Szpitalna 21 43-450 Ustroń	10% zniżki na pobyty sanatoryjne klasyczne oraz pobyty sanatoryjne z kuracją ziołami ojca Grzegorza Sroki.
Apteka Dr Max, Cefarm S.A.	Apteka Dr Max ul. Rynek 11 37-500 Jarosław	10% na preparaty z listy pełnowartościowej
SZAREK Sp. z o.o.	Widna Góra ul. Roźwienicka 15 37-500 Jarosław	5% zniżki na wędliny w sklepach firmowych
Zakład Przetwórstwa Mięsnego SZAREK Andrzej Szarek	ul. Rynek 21, os. Kopernika 5 37-500 Jarosław	5 % zniżki na wędliny w sklepach firmowych
SANOVA Audiological GEERS Dobry Słuch Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, filia w Jarosławiu	Salon ul. Słowackiego 26A 37-500 Jarosław	15 % rabatu na zakup baterii, środków pielęgnacyjnych oraz akcesoriów (wężyków, rożków, filtrów, kopułek) Dla wszystkich posiadaczy aparatów słuchowych (niezależnie gdzie zostały zakupione) bezpłatny przegląd.

Grupa Handlowa Multibrand Sp. z o.o. Sp. jawna Restauracja Aromat	ul. Sikorskiego 2A 37-500 Jarosław	20% zniżki na cały asortyment z wyłączeniem napojów alkoholowych
Hotel Milena -P.P.H.U Emilia i Wiesław Białożył	Hotel Milena ul. Dworcowa 22 34-360 Milówka	- zniżka na 7 noclegów z wyżywieniem (śniadania i obiadokolacje); cena bez zniżki 1 300,00zł za cały pobyt; - cena ze zniżką 1000,00 zł za cały pobyt osoba dorosła 700 zł za cały pobyt, dziecko 7-12 lat 600zł za cały pobyt, dziecko 0-3 śpiące z rodzicami gratis. Zakwaterowanie w pokojach 2 i 3 osobowych, 4 osobowych apartamentach z dwoma sypialniami lub 6 osobowych apartamentach z 3 sypialniami. Warunki skorzystania ze zniżki: przyjazd w minimum 2 osoby- pobyt rozpoczyna się i kończy w sobotę. - przez cały rok Partner organizuje 7 dniowe turnusy wypoczynkowe połączone z programem fakultatywno-rozrywkowym, na który składają się m.in. dancingi, wycieczki i spotkania z ciekawymi osobami.

VIII. DZIENNY DOM SENIOR+, KLUB SENIOR+

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu we współpracy z Urzędem Miasta Jarosławia jest mocno zaangażowany w działania w zakresie polityki senioralnej, które służą nie tylko budowaniu miasta przyjaznego seniorom ale też aktywnemu starzeniu się.

Powyższe działania realizowane są po przez utworzenie 4 placówek:

1. Dziennego Domu „Senior +” przy ul. Dolnołęzajskiej 16;
2. Klubu „Senior+” przy ul. 3-go Maja 48
3. Dziennego Domu „Senior +” na Placu Mickiewicza 18;
4. Klubu „Senior+” na os. Jagiellonów 1

Dzienne Domy i Kluby „Senior +” wchodzi w strukturę Działu Senior+ MOPS w Jarosławiu. Powyższe placówki są ośrodkami wsparcia dla mieszkańców miasta Jarosławia, nieaktywnych zawodowo w wieku powyżej 60 roku życia.

Bieżąca działalność wszystkich placówek jest zbliżona i w okresie sprawozdawczym polegała na zwiększeniu aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów w dostosowanych do ich potrzeb obiektach poprzez udział w zaplanowanych zajęciach i warsztatach. Umożliwiła uczestnikom korzystanie z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, zwłaszcza oferty prozdrowotnej, obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej i kinezyterapii, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej oraz innych usług wspomagających dostosowanych do potrzeb seniorów.

Dzienne Domy są ośrodkami wsparcia dla 20 osób, natomiast Kluby dla 15 osób. Trzy placówki tj. Dzienny Dom „Senior +” przy ul. Dolnołęzajskiej 16, Dzienny Dom „Senior +” na Placu Mickiewicza 18 oraz Klub „Senior+” przy ul. 3-go Maja 48 funkcjonują po 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy, natomiast Klub „Senior+” na os. Jagiellonów 1 funkcjonuje 3 razy w tygodniu w łącznym wymiarze 20 godzin tygodniowo.

Powyższe placówki zapewniały realizację usług zawartych w ofercie, które obejmowały w szczególności:

- usługi socjalne;
- usługi edukacyjne;
- usługi kulturalno- oświatowe;
- terapię zajęciową,
- usługi związane z aktywnością ruchową i kinezyterapią;
- usługi sportowo- rekreacyjne;
- usługi aktywizujące społecznie;
- doraźnie świadczone usługi opiekuńcze np. z zakresu pielęgniarstwa, rehabilitacji fizycznej.

W ramach powyższych usług uczestnikom zapewniono wyżywienie tj. gorący posiłek (w jednej z placówek również śniadanie), napoje: wodę, kompot, kawę, herbatę oraz wyżywienie i poczęstunek podczas spotkań i imprez okolicznościowych, integracyjnych oraz wyjazdów zorganizowanych. Ponadto organizowano różnego rodzaju warsztaty oraz zajęcia w szczególności:

1. Warsztat socjalno- opiekuńczy , w ramach którego uczestnikom zapewniono:

- dostęp do urządzeń higienicznych- treningi higieniczne, możliwość prania rzeczy osobistych, prasowanie (w Dziennych Domach Senior+),
- pomoc w dbaniu o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny
- zabiegi pielęgnacyjne i kosmetyczne dłoni i twarzy (maski, *peelingi*, *nawilżanie*) z wykorzystaniem zakupionych kosmetyków
- odpoczynek,
- pomoc przy formalnościach związanych z korzystaniem z programów pomocowych dedykowanych osobom starszym (np. Jarosławska Karta Seniora, Karta Dużej Rodziny- przy wypełnianiu i składaniu wniosków),
- pomoc w obowiązkowym udziale w Narodowym Spisie Powszechnym.
- pomoc w sprawach medycznych, np. uzyskaniu recept, rejestracji wizyt lekarskich, zapisach do szczepień przeciwko COVID- 19, itp.,

- pomoc w uruchomieniu „opaski życia” nowoczesnej metody monitorowania i teleopieki.
- 2. Warsztat edukacyjny-** w ramach którego uczestnikom zapewniono:
- korzystanie z zasobów biblioteki (książek dostępnych w placówce oraz czasopism objętych prenumeratą),
 - korzystanie z komputera, TV i Internetu,
 - warsztaty dotyczące nauki obsługi nowoczesnych technologii: telefonu, laptopa, aparatu fotograficznego itp,
 - zajęcia komputerowe (zakładanie i nauka obsługi poczty e-mail, obsługa Internetu, przeglądarek i portali społecznościowych),
 - zajęcia z zakresu bezpieczeństwa pod hasłem „Bezpieczny Senior” (spotkanie m.in. z przedstawicielami policji, straży miejskiej, pracownikami ZUS),
 - warsztaty edukacyjno – profilaktyczne z różnych dziedzin, m.in.: zdrowia (zajęcia z pielęgniarstwem), żywienia (zajęcia z dietetyką), kultury i sztuki, tradycji, obrzędowości i zwyczajów ludowych, poznawania regionu, ważnych postaci i dat oraz świąt wpisanych w całoroczny kalendarz (zajęcia z opiekunami).
- 3. Warsztat kulturalno- oświatowy- w ramach działania uczestnikom zapewniono:**
- organizowanie wycieczek krajoznawczych i wyjazdów do teatru, filharmonii, wyjść do kina i instytucji kulturalnych, zwiedzanie miasta,
 - organizowanie spotkań z ludźmi kultury i sztuki, autorami książek i publikacji,
 - organizowanie zajęć teatralno – muzycznych, w tym realizacja programów słowno-muzycznych oraz krótkich realizacji filmowych.
 - organizowanie spotkań integracyjnych i okolicznościowych, obchody świąt i uroczystości (Dzień Babci i Dziadka, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Seniora, Andrzejki, Wigilia, imieniny, urodziny, jubileusze itp.) oraz imprez okazjonalnych związanych z tradycją i historią,
 - udział w wydarzeniach kulturalnych.
- 4. Warsztat terapii zajęciowej oraz socjalno – terapeutyczny obejmował:**
- zajęcia w zakresie: prasowania, prania, pielęgnacji roślin doniczkowych, pielęgnowania terenu przy obiekcie, udział w pracach porządkowych oraz przygotowywania i porządkowania stanowisk pracy, obsługi sprzętu AGD (pralka, zmywarka, kuchenia, robot planetarny), savoir-vivre przy stole i kuchni,
 - zajęcia warsztatowe, w tym: plastyczne, rękodzielnicze, florystyczne i kulinarne,
 - działania z zakresu biblioterapii, filmoterapii, muzykoterapii oraz ludoterapii,
 - zajęcia krawieckie.
- 5. Działania aktywizujące społecznie (w tym wolontariat międzypokoleniowy) realizowane były poprzez:**
- współudział w życiu szkół i innych placówek z terenu Gminy Miejskiej Jarosław- spotkaniach międzypokoleniowych (z dziećmi i młodzieżą szkolną w tym harcerzami oraz studencką),
 - uczestnictwo w wydarzeniach, imprezach i uroczystościach organizowanych przez ośrodki kultury i organizacje pozarządowe,
 - działania podnoszące kompetencje seniorów w zakresie: aktywności społecznej,
- 6. Warsztat aktywności ruchowej i kinezyterapii-** warsztat obejmował:
- organizowanie przez fizjoterapeutę zajęć na bazie wyposażenia obiektu,
 - organizację zajęć sportowo-rekreacyjnych, w tym zajęcia nordic-walking,
 - organizację zajęć na basenie z instruktorem aqua fitness (w Dziennych Domach Senior+)

Kadra Placówek Senior+

W ramach zadania zatrudnione zostały następujące osoby: kierownik 1/1 etatu, 7 opiekunów (w tym 5 na 1/1 etatu oraz 2 na ½ etatu), robotnik gospodarczy 1/1 etatu, pracownik obsługi księgowej ½ etatu oraz specjaliści (fizjoterapeuta, pielęgniarstwo, dietetyk, psycholog, instruktor ds. teatralno-muzycznych, terapeuta zajęciowy, instruktor aqua fitness, instruktor nordic- walking) zatrudnieni na podstawie umowy zlecenia.

Liczbowe określenie skali działań zrealizowanych w ramach zadania:

Kadra Dziennego Domu Senior+ , ul. Dolnoleżajska 16:

Do realizacji zadania na podstawie umowy o pracę w Dziennym Domu Senior+ przy ul. Dolnoleżajskiej 16 zaangażowano kadrę podstawową (2 młodszych opiekunów), kierownika, pracownika księgowości oraz specjalistów (fizjoterapeuta, pielęgniarza, dietetyk, psycholog, instruktor ds. teatralno- muzycznych, terapeuta zajęciowy, instruktor aqua fitness) na podstawie umowy zlecenia.

Zajęcia ze specjalistami:

- 1. Zajęcia z fizjoterapeutą**– (zrealizowano 210), odbywały się w wymiarze: 15 godz. w miesiącu /2m-ce (styczeń i grudzień), 18 godz. W miesiącu/10m-cy luty-listopad.
 - 2. Zajęcia z pielęgniarzką**– (zrealizowano 96 godzin)odbywały się w wymiarze 8 godzin miesięcznie.
 - 3. Zajęcia z dietetykiem**- (zrealizowano 24 godziny), odbywały się w wymiarze 2 godzin w miesiącu.
 - 4. Zajęcia z psychologiem** (zrealizowano 35 godziny) odbywały się w wymiarze 3 godzin w miesiącu.
 - 5. Zajęcia teatralno- muzyczne**- (zrealizowano 96 godzin), odbywały się w wymiarze 8 godzin miesięcznie.
 - 6. Zajęcia z instruktorem aqua fitness**– zajęcia na basenie (realizowane były w okresie 01.07.2022r. do 31.08.2022r. w łącznym wymiarze 20 godzin).
 - 7. Zajęcia z terapeutą zajęciowym** (zrealizowano 88 godzin), odbywały się w wymiarze średnio 8 godzin w miesiącu.
 - 8. Zajęcia socjalno - terapeutyczne w tym elementy terapii zajęciowej**- praca ciągła.
 - 9.** W ramach działalności zorganizowano min.: 4 wycieczki jednodniowe oraz wyjazd rekreacyjno-integracyjny, wyjazd integracyjny ze studentami PWSTE w Jarosławiu (udział w projekcie integracyjnym „Aktywność Seniorów w Międzyczasie”), a ponadto: wyjście do kina, wyjazdy do teatru (2) i filharmonii (2), wyjścia do JOKiS (recital Justyny Szafran, Krystyny Prońko, koncert muzyki filmowej w wykonaniu solistek JOKiS, wernisaż prac uczestników Klubu Senior+ ul.3-go Maja 48 „W swoim czasie” oraz wystawy: „Między ciszą a ciszą”, „W swoim czasie”, „W międzyczasie i przy okazji” i inne, wyjście na PWSTE w Jarosławiu (udział w IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Starzenie się i starość Wyzwaniem i Zadaniem XXI Wieku”), wyjście do Bazyliki MB Bolesnej (zwiedzanie Sanktuarium i klasztoru), spacer na jarosławski Rynek (zwiedzanie Muzeum Kamienica Orsettich i wystawy „Pozdrowienia z Jarosławia”). Ponadto zorganizowane zostały Dni Otwarte oraz uroczystości okolicznościowe, m.in. Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Matki, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Seniora z zabawą andrzejkową, Spotkanie Wigilijne.
- Zorganizowano także warsztaty edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa, Cykl „Bezpieczny Senior”, w tym: „ZUS dla Seniora” (spotkanie z pracownikami ZUS), „Seniorze nie daj się oszukać” (spotkanie z przedstawicielem policji), „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa” (spotkanie z przedstawicielem straży pożarnej) oraz szkolenie z obsługi komputera w ramach projektu „Nastaw się na rozwój” (nauka samodzielnego korzystania z komputera, podstawy obsługi programów Microsoft Office, Word, Excel, korzystania z Internetu w wymiarze 60 godzin, po zakończeniu którego uczestnicy otrzymali certyfikaty ukończenia kursu.

Całkowity koszt zadania w 2022r. wyniósł 307 144,42 zł, z czego:

dotacja celowa z budżetu państwa przekazana przez Wojewodę Podkarpackiego z przeznaczeniem na „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+” **69 721,78zł,**
środki własne gminy 237 422,64 zł.

Kadra Dziennego Domu Senior+ , Pl. Mickiewicza 18:

Do realizacji zadania na podstawie umowy o pracę zaangażowano kadrę podstawową (terapeutę zajęciowego, młodszego opiekuna, robotnika gospodarczego), kierownika, pracownika księgowości oraz specjalistów (fizjoterapeuta, pielęgniarza, dietetyk, psycholog, instruktor ds. teatralno- muzycznych, instruktor aqua fitness) na podstawie umowy zlecenia.

Zajęcia ze specjalistami:

1. **Zajęcia z fizjoterapeutą**– (zrealizowano 210), odbywały się w wymiarze: 15 godz. w miesiącu/2 m-ce (styczeń i grudzień), 18 godz. w miesiącu/10 m-cy (luty-listopad).
 2. **Zajęcia z pielęgniarką**– (zrealizowano 96 godzin), odbywały się w wymiarze 8 godzin miesięcznie.
 3. **Zajęcia z dietetykiem**- (zrealizowano 24 godziny), odbywały się w wymiarze 2 godziny w miesiącu.
 4. **Zajęcia z psychologiem** (zrealizowano 36 godzin), odbywały się w wymiarze 3 godziny w miesiącu.
 5. **Zajęcia teatralno- muzyczne**- (zrealizowano 96 godzin), odbywały się w wymiarze 8 godzin miesięcznie.
 6. **Zajęcia z instruktorem aqua fitness**– zajęcia na basenie (realizowane były w okresie 01.07.2022r. do 31.08.2022r. w łącznym wymiarze 20 godzin).
 7. **Zajęcia socjalno - terapeutyczne w tym elementy terapii zajęciowej**- praca ciągła.
 8. W ramach działalności zorganizowano: 4 wycieczki jednodniowe oraz piknik rekreacyjno-integracyjny, wyjazd integracyjny ze studentami PWSTE w Jarosławiu (udział w projekcie integracyjnym „Aktywność Seniorów w Międzyczasie”), a ponadto: wyjście do kina, wyjazdy do teatru (2) i filharmonii (1), wyjścia do JOKiS (recital Krystyny Prońko, wernisaż prac uczestników Klubu Senior+ ul. 3-go Maja 48 „W swoim czasie” oraz wystawy: „Między ciszą a ciszą”, „W swoim czasie”, „Międzyczasie i przy okazji” i inne, wyjścia do instytucji kulturalnych: galeria u Attawantich i galeria Rynek 6 (wystawy: „Kobieta”, „Ogród mojego życia”, „Siedziby Rodowe Polskiej Szlachty na Kresach”), wyjście do Bazyliki MB Bolesnej (zwiedzanie Sanktuarium i klasztoru). Ponadto zorganizowane zostały Dni Otwarte oraz uroczystości okolicznościowe, m.in. Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Matki, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Seniora z zabawą andrzejkową, Spotkanie Wigilijne.
- Zorganizowano także warsztaty edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa, Cykl „Bezpieczny Senior” w tym: „ZUS dla Seniora” (spotkanie z pracownikami ZUS), „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”(spotkanie z przedstawicielem straży pożarnej) oraz szkolenie z języka angielskiego w ramach programu „Nastaw się na rozwój” w wymiarze 60 godzin, po zakończeniu programu którego uczestnicy otrzymali certyfikat ukończenia kursu.

Całkowity koszt zadania w 2022r. wyniósł 344 955,69 zł, z czego:

dotacja celowa z budżetu państwa przekazana przez Wojewodę Podkarpackiego z przeznaczeniem na „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+” **67 266,36 zł,**
środki własne gminy 277 689,33 zł.

Kadra Klubu Senior+, ul. 3-go Maja 48:

Do realizacji zadania na podstawie umowy o pracę zaangażowano kadrę podstawową (starszego opiekuna oraz młodszego opiekuna), kierownika, pracownika księgowości oraz specjalistów (fizjoterapeuta, pielęgniarka, dietetyk, psycholog, instruktor ds. teatralno- muzycznych, terapeuta zajęciowy, instruktor) na podstawie umowy zlecenia. Dodatkowo do realizacji zadania, na podstawie umowy o wykonywanie świadczeń wolontarystycznych zaangażowano wolontariusza (w okresie od 11 stycznia 2022r. do 04 lutego 2022r.) w łącznym wymiarze 90 godzin.

Zajęcia ze specjalistami:

1. **Zajęcia z fizjoterapeutą**– (zrealizowano 100 godziny) odbywały się w wymiarze: 5 godz. w miesiącu/2 m-ce (styczeń i grudzień), 9 godz. w miesiącu/10 m-cy (luty- listopad).
2. **Zajęcia z pielęgniarką**– (zrealizowano 36 godziny) odbywały się w wymiarze 3 godzin miesięcznie.
3. **Zajęcia z dietetykiem**- (zrealizowano 24 godziny), odbywały się w wymiarze 2 godziny w miesiącu.
4. **Zajęcia z psychologiem** (zrealizowano 24 godzin) odbywały się w wymiarze 2 godziny w miesiącu.
5. **Zajęcia teatralno - muzyczne** - (zrealizowano 72 godziny), odbywały się w wymiarze 6 godzin miesięcznie.

6. Zajęcia z terapeutą zajęciowym (zrealizowano 72 godziny), odbywały się w wymiarze 6 godzin w miesiącu.

7. Zajęcia socjalno - terapeutyczne w tym elementy terapii zajęciowej- praca ciągła.

8. W ramach działalności zorganizowano: 5 wycieczek jednodniowych oraz wyjście do kina, wyjazd do teatru (2) i filharmonii (1), wyjścia do JOKiS (recital Justyny Szafran, Krystyny Prońko oraz wystawa „Impresje światła”, wyjście do Bazyliki MB Bolesnej (zwiedzanie Sanktuarium i klasztoru), spacer na jarosławski Rynek (zwiedzanie Muzeum i Kamienica Orsettich i wystawy „Pozdrowienia z Jarosławia”, zwiedzanie Kamienicy Gruszeviczów, wystawy „Kobiety” oraz Wielkiej Izby). Ponadto zorganizowano (w JOKiS) wernisaż prac uczestników Klubu Senior+ „W swoim czasie”, Dni Otwarte oraz uroczystości okolicznościowe m.in. Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Matki, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Seniora z zabawą andrzejkową, Spotkanie Wigilijne. Zorganizowano także warsztaty edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa, Cykl „Bezpieczny Senior” w tym: „ZUS dla Seniora” (spotkanie z pracownikami ZUS), „Seniorze nie daj się oszukać” (spotkanie z przedstawicielem policji), „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa” (spotkanie z przedstawicielem straży pożarnej).

Całkowity koszt zadania w 2022r. wyniósł 192 113,98 zł, z czego:

dotacja celowa z budżetu państwa przekazana przez Wojewodę Podkarpackiego z przeznaczeniem na „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+” **26 838,32zł,**
środki własne gminy 165 275,66zł.

Kadra Klubu Senior+, os. Jagiellonów 1:

Do realizacji zadania na podstawie umowy o pracę zaangażowano kadrę podstawową (młodszego opiekuna), kierownika, pracownika księgowości oraz specjalistów (fizjoterapeuta, pielęgniarkę, dietetyk, psycholog, instruktor ds. teatralno- muzycznych, terapeuta zajęciowy) na podstawie umowy zlecenia.

Zajęcia ze specjalistami:

1. Zajęcia z fizjoterapeutą- (zrealizowano 90 godzin) odbywały się w wymiarze: 5 godz. w miesiącu/2 m-ce (styczeń i grudzień), 9 godz. w miesiącu/10 m-cy (luty-listopad).

2. Zajęcia z pielęgniarką- (zrealizowano 24 godziny) odbywały się w wymiarze 2 godzin miesięcznie.

3. Zajęcia z dietetykiem- (zrealizowano 24 godziny), odbywały się w wymiarze 2 godzin w miesiącu.

4. Zajęcia z psychologiem (zrealizowano 11) odbywały się w wymiarze 1 godziny w miesiącu.

5. Zajęcia teatralno - muzyczne- (zrealizowano 48 godziny), odbywały się w wymiarze 4 godzin miesięcznie.

6. Zajęcia z terapeutą zajęciowym (zrealizowano 36 godzin), odbywały się w wymiarze 3 godzin w miesiącu.

7. Zajęcia socjalno - terapeutyczne w tym elementy terapii zajęciowej- praca ciągła.

10. W ramach działalności zorganizowano m.in., 4 wycieczki jednodniowe, wyjście do kina, wyjazd do teatru (1) i filharmonii (1), wyjście do Bazyliki MB Bolesnej (zwiedzanie Sanktuarium i klasztoru), wyjścia do JOKiS (wystawy „W swoim czasie”, „ W międzyczasie i przy okazji”, wyjście do Miejskiej Biblioteki Publicznej (udział w warsztatach prowadzonych przez gości z Biblioteki Lwowskiej z Ukrainy, wystawa malarstwa i rysunku „Plenery, warsztaty, czas wolny”), wyjście na PWSTE w Jarosławiu (udział w IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Starzenie się i Starość Wyzwaniem i Zadaniem Xxi Wieku”), cykl spotkań ze studentami PWSTE udział we wspólnym projekcie „Podzielmy się sobą jak opłatkiem”. Ponadto zorganizowane zostały Dni Otwarte oraz uroczystości okolicznościowe m.in. Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Matki, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Seniora z zabawą andrzejkową, Spotkanie Wigilijne. Zorganizowano także warsztaty edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa, Cykl „Bezpieczny Senior” „Seniorze nie daj się oszukać” (spotkanie z przedstawicielem policji) oraz wykłady i warsztaty na temat bezpieczeństwa w sieci internetowej.

Całkowity koszt zadania w 2022r. wyniósł 99 847,17zł, z czego:

dotacja celowa z budżetu państwa przekazana przez Wojewodę Podkarpackiego z przeznaczeniem na „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+” **26 749,06 zł,**
środki własne gminy 73 098,11 zł.

Niewątpliwie czas epidemii jest trudnym czasem dla seniorów, także tych naszych „Jarosławskich”. Jednakże Placówki Senior+ w Jarosławiu pomimo sytuacji epidemiologicznej (pandemia COVID-19) nie zaprzestały swojej pracy. W okresach wprowadzenia w placówkach ograniczeń organizacyjnych związanych z ogłoszeniem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 prowadzone były działania alternatywne dla uczestników projektu – wsparcie seniora w miejscu zamieszkania. Seniorzy nadal korzystali z różnych form aktywności poza placówką, przy jednoczesnym zachowaniu filarowych zasad tego domu, klubu: bezpieczeństwo, integracja i aktywność. Były one realizowane poprzez:

- objęcie uczestników wsparciem i utrzymywanie z nimi stałego kontaktu telefonicznego (np. w formie teleporad) i osobistego,
- zapewnieniu gorącego posiłku w formie cateringu dostarczanego do miejsca zamieszkania uczestników,
- dostarczanie pakietów przygotowanych przez personel podstawowy i niektórych specjalistów,
- pomoc w załatwianiu spraw indywidualnych (osobistych, urzędowych, medycznych np. uzyskaniu recept, rejestracji wizyt lekarskich, zapisach na szczepienia przeciwko COVID-19.itp.),

IX. INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ MOPS W JAROSŁAWIU

Pracownicy Ośrodka dostrzegają potrzeby podopiecznych, które nie mogą być zaspokojone przy wykorzystaniu jedynie katalogu świadczeń ujęty w ustawie o pomocy społecznej. Jednocześnie widzą potrzebę podejmowania działań w zakresie zapobiegania wykluczeniu, które mogą mieć wpływ na zmniejszenie lub nie pogłębianie się dysproporcji w różnych dziedzinach życia społecznego osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej. Dlatego MOPS realizuje na rzecz potrzebujących różnorodne, wykraczające poza standardowe dla pomocy społecznej działania oraz prowadzi w ciągu roku szereg akcji, które mają na celu pozyskanie od darczyńców dodatkowych środków na te cele.

1. Aplikowanie o środki w trybie konkursowym

W 2022r. tut. Ośrodek przystąpił do konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – **Program „Asystent rodziny”- Edycja 2022.**

Program przewidywał dofinansowanie w formie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny w wysokości do 3 000,00 zł brutto na każdego zatrudnionego asystenta rodziny w gminie, proporcjonalnie do wymiaru etatu. Celem Programu była pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również realizacji przez asystenta rodziny wsparcia, o którym mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, co uczyniło asystenta rodziny ważnym ogniwem w systemie wsparcia rodzin.

Gmina Miejska Jarosław przystąpiła do realizacji **rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022.**

Program był realizowany przez MOPS w Jarosławiu w okresie od dnia 01 stycznia 2022r. do dnia 31 grudnia 2022r. i obejmie swoim zasięgiem seniorów w wieku 65 lat i więcej z Gminy Miejskiej Jarosław.

Celem Programu było zapewnienie usług wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej w zakresie wsparcia społecznego, psychologicznego, w czynnościach dnia codziennego, ułatwienia dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej, poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych poprzez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a związku z tym ochrona przed zakażeniem COVID-19 w związku z utrzymującym się stanem epidemii.

Realizacja programu obejmowała swoim zakresem dwa moduły:

- 1) Moduł I- angażujący do jego realizacji wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc osobom potrzebującym wsparcia,
- 2) Moduł II- mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Moduły	Realizacja	Rzeczywista liczba osób objętych wsparciem	Środki wydatkowane
I.	- nie był realizowany z uwagi na brak zainteresowania mieszkańców- /1 osoba zgłosiła chęć skorzystania z pomocy przez infolinię a następnie zrezygnowała/;	0	38,00 /promocja projektu- wydruk plakatów/
II.	- przyczynił się do poprawy bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych 65 + z terenu miasta Jarosławia poprzez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”; - wśród Seniorów korzystających nastąpiła poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania.	100	130 000,00

2. Realizacja programów przez MOPS

W 2022r. MOPS realizował następujące programy mające na celu pomoc osobom/ rodzinom w przewyciężeniu trudnej sytuacji życiowej:

- **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Jarosław na lata 2021- 2027** jest narzędziem służącym do realizacji polityki społecznej gminy, który ma na celu minimalizowanie lub niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych, które w danej społeczności odbierane są jako negatywne i marginalizujące. Strategia służy do koordynacji działań, a także rozwijaniu i umacnianiu współpracy różnych podmiotów realizujących zadania w zakresie pomocy społecznej, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, edukacji, kultury i sportu. Celem strategii jest szeroko rozumiany system wsparcia dla osób i rodzin, które są zagrożone wykluczeniem społecznym, dzięki któremu możliwe stanie się podniesienie poziomu jakości życia oraz bezpieczeństwa socjalnego, wyrównanie szans rozwoju mieszkańców gminy oraz integracja lokalnej społeczności.

- **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Jarosław- na lata 2021- 2024** jest skierowany do różnego rodzaju służb społecznych, instytucji, organizacji pozarządowych, a także do lokalnej społeczności Miasta Jarosławia oraz do wszystkich tych, którzy na co dzień są świadkami przemocy, doznają przemocy lub też ją stosują. Program ten ma także charakter profilaktyczny i edukacyjny.

- **Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Jarosław na lata 2022- 2024r.** /wprowadzony Uchwałą Nr 519/XXXVIII/2021 Rady Miasta Jarosławia z dnia 8 listopada 2021r. w opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program adresowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz do przedstawicieli służb i instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

- **Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 /PO PŻ/** realizowany był w ramach **Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym-** zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Pomoc w ramach programu skierowana jest do osób, które z powodu niskich dochodów nie są w stanie zapewnić sobie odpowiedniego posiłku. Wsparcie trafia do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, spełniających przesłanki wskazane w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekraczał 220% odpowiedniego kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej.

- **Program TRAMPOLINA** w 2022r. MOPS w Jarosławiu aplikował o środki w ramach konkursu ogłoszonego przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej- Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”** w zakresie priorytetu III- **Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie. „Program profilaktyczno- edukacyjny „Trampolina”- głos przeciwko przemocy w rodzinie”/.**

Odbiorcami programu były dzieci i młodzież zagrożona lub dotknięta przemocą wraz z najbliższym otoczeniem (tj. najbliższa rodzina oraz społeczność lokalna).

Celem głównym projektu była poprawa jakości życia dzieci i młodzieży uwikłanej w przemoc w kontekście życia rodzinnego i społecznego.

Zamierzone działania zostały zrealizowane poprzez organizację różnorodnych spotkań, zabaw, oraz spotkań ze specjalistami /terapeutą, psychologiem/. Zaangażowanie szkół, a także kampania społeczna miały na celu uwrażliwienie otoczenia na problem przemocy w rodzinie. Dlatego też, ideą programu „Trampolina” było przeciwdziałanie społecznej obojętności i wzbudzenie poczucia odpowiedzialności za drugiego człowieka.

Wartość finansowa Programu w 2022 r.:

	Kwota w zł
<i>Wartość finansowa Projektu „Trampolina”</i>	95 880,00
<i>Kwota dotacji z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej</i>	64 880,00
<i>Środki własne z Urzędu Miasta Jarosławia</i>	31 00,00

2. Organizacja akcji charytatywnych przez MOPS

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej włączał się w organizację akcji charytatywnych, t. j.: „Akcja Zima” - akcja organizowana z myślą o osobach bezdomnych o charakterze prewencyjnym. Polega na monitorowaniu miejsc przebywania osób bezdomnych w miesiącach zimowych. W ten sposób przeciwdziała się negatywnym skutkom przebywania osób w niskich temperaturach, identyfikuje się miejsca potencjalnego zagrożenia pożarem oraz miejsca zaczadzenia się osób w nich przebywających. Adresatami tego projektu są nie tylko osoby bezdomne, przebywające na terenach kolejowych, na klatkach schodowych, piwnicach, strychach, w pomieszczeniach niemieszkalnych tj. w pustostanach, altanach działkowych, kanałach ciepłowniczych, ale także osoby samotne, nieposiadające żadnego źródła dochodu i niemogące zapewnić sobie opału na zimę.

3. Asystent rodziny

Przez cały 2022r. w tut. Ośrodku swoje zadania realizowali asystenci rodziny. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, praca asystenta rodziny ma na celu pomoc w przezwyciężaniu trudnej sytuacji rodzinnej. Praca asystenta opiera się na bezpośrednim kontakcie z klientami w ich miejscu zamieszkania. Działania wobec rodzin dysfunkcyjnych prowadzone są na wniosek pracownika socjalnego i wyłącznie za zgodą rodziny, chyba, że rodzina jest zobowiązana do współpracy postanowieniem sądu. Dla każdej rodziny, po wcześniejszej ocenie sytuacji, zostaje stworzony indywidualny plan pracy, który jest realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania.

Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny w 2022r.:

Wyszczególnienie		Wykonanie
Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny		22
w tym:	liczba dzieci w rodzinach objętych opieką asystenta	48
Liczba rodzin, z którymi rozpoczęto współpracę w roku 2022		2

4. Współpraca z organizacjami rządowymi i pozarządowymi

Pełna realizacja zadań tut. Ośrodka jest możliwa również dzięki współpracy z instytucjami rządowymi i pozarządowymi, działającymi na terenie miasta Jarosławia.

Współpraca z instytucjami państwowymi:

- Urząd Miasta Jarosławia;
- Urząd Wojewódzki w Rzeszowie;
- Starostwo Powiatowe w Jarosławiu;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu;
- Powiatowy Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności w Jarosławiu;
- Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu;
- Komenda Powiatowa Policji w Jarosławiu;
- Straż Miejska w Jarosławiu;
- Sąd Rejonowy w Jarosławiu;
- Prokuratura Rejonowa w Jarosławiu;
- Sąd Okręgowy w Przemyśle;
- Urząd Skarbowy w Jarosławiu;
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Jarosławiu;
- Centrum Opieki Medycznej w Jarosławiu;
- Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Jarosławiu;
- Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jarosławiu;
- Szkoły;
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Jarosławiu.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, wolontariatem:

- Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Jarosławiu;
- Stowarzyszenie Opiekuńcze „POMOC” w Jarosławiu;
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Stowarzyszenie Charytatywne Zarząd Okręgowy w Jarosławiu;
- Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło w Jarosławiu;
- Fundacja Pomocy Młodzieży im. Jana Pawła II „Wzrastanie” w Jarosławiu;
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie Koło w Jarosławiu;
- Kościół Katolicki /parafie: Chrystusa Króla, Bożego Ciała, Ośrodek Kultury i Formacji Chrześcijańskiej im. Służebnicy Bożej Anny Jenke/;
- Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno- Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu;
- lokalne media.

X. WYDATKI BUDŻETOWE REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK

W 2022r. wydatki MOPS w Jarosławiu zamknęły się kwotą **58 855 277,63zł.**

Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2022r.(w zł)

Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Dotacja do zadań własnych	Zadania zlecone	Razem
85195	Pozostała działalność (zaangażowanie ośrodka dla osób bez składek NFZ)			375,00	375,00
85202	Domy pomocy społecznej	2 095 492,42			2 095 492,42
UM 85203	Ośrodki wsparcia			<u>1 996 467,17</u>	<u>UM 1 996 467,17</u>
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie z budżetu	2 929,00			2 929,00
85205	Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Trampolina”	30 976,10	64 861,61		95 837,71
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.		124 514,02		124 514,02
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	97 470,91	297 679,93		395 150,84
	w tym: Zasiłki okresowe		297 679,93		297 679,93
	Zasiłki celowe	91 060,91			91 060,91
	Pogrzeby	6 410,00			6 410,00
85215	Dodatki mieszkaniowe	1 953 123,68		874,65	1 953 998,33
	Dodatek mieszkaniowy	1 953 123,68			1 953 123,68
	w tym: Dodatek energetyczny			874,65	874,65
	Zasiłki stałe		1 244 927,28		1 244 927,28
85216	Zasiłki stałe		1 244 927,28		1 244 927,28
85219	Ośrodki pomocy społecznej	2 525 638,94	471 567,29	28 316,00	3 025 522,23
UM 85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	<u>1 577 961,00</u>			<u>1 577 961,00</u>
UM	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi			<u>514 850,00</u>	<u>514 850,00</u>
	Razem:				<u>UM 2 092 811,00</u>
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	310 019,12	557 142,00		867 161,12
85295	Pozostała działalność				
	Razem Senior +	753 485,74	190 575,52		944 061,26
	DD Senior+ ul. Dolnoleżajska	237 422,64	69 721,78		307 144,42
	DD Senior+ Pl. Mickiewicza	277 689,33	67 266,36		344 955,69
	Klub Senior+ ul. 3-go Maja	165 275,66	26 838,32		192 113,98
	Klub Senior + os. Jagiellonów	73 098,11	26 749,06		99 847,17

	Korpus Wsparcia Seniora		86 089,16		86 089,16
	Dodatkowo do Senior i Budżet	24 236,35			24 236,35
	Dodatek węglowy		6 885 000,00		6 885 000,00
	Dodatek osłonowy			2 819 782,03	2 819 782,03
	Schronisko dla Bezdomnych Kobiet	124 750,00			124 750,00
	Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn	179 207,20			179 207,20
UM	Transport Dostarczanie produktów żywnościowych	<u>25 000,00</u>			UM 25 000,00
85395	Dodatek dla gospodarstw domowych (rekompensaty)		543 660,00		543 660,00
85415	Pomoc materialna dla uczniów	50 154,80	200 619,20		250 774,00
85501	Świadczenia wychowawcze			13 579 056,83	13 579 056,83
85502	Świadczenie rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	86 542,36		18 156 467,39	18 243 009,75
85503	Karta Dużej Rodziny			6 261,00	6 261,00
85504	Wspieranie rodziny	108 591,42	6 000,00		114 591,42
85504	Wspieranie rodziny(Asystent)	108 591,42	6 000,00		114 591,42
85508	Rodziny zastępcze	269 359,75			269 359,75
85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	275 327,77			275 327,77
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej			201 257,00	201 257,00
	Razem:	8 887 305,56	10 672 636,01	34 792 389,90	54 352 331,47
85395	Świadczenia wypłacone z Funduszu Pomocy dla Uchodźców				4 502 946,16
	w tym:	Jednorazowe świadczenie pieniężne- 300 zł			365 669,99
		Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			164 647,68
		Posiłek dla dzieci i młodzieży			38 219,50
		Świadczenie na zakwaterowanie i wyżywienie- 40 zł			3 929 768,99
		Pomoc materialna dla uczniów			4 640,00
Ogółem:					58 855 277,63

XI. PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu w 2022r. kontynuował i poszerzał współpracę z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Dzięki rozwiniętej pomocy usługowej i instytucjonalnej oraz wyteżonej pracy pracowników możliwe było objęcie wszechstronnym wsparciem wszystkich grup wiekowych mieszkańców miasta Jarosławia.

Praca MOPS związana z obsługą klienta nie kończy się na gromadzeniu dokumentów oraz wypłacaniu świadczeń finansowych. To również pomoc rzeczowa i usługowa, a także działania z zakresu pracy socjalnej i rozwijanie nowych form samopomocy. Należy przy tym nadmienić, że realizacja tych zadań jest niezwykle pracochłonna i czasochłonna ze względu na bardzo biurokratyzowany system przyznawania pomocy (obszerne druki, duża ilość dokumentów, stałe weryfikacje wywiadów, zmiany w przepisach prawnych).

Jednocześnie problemy, z jakimi spotyka się tutaj. Organ w codziennej pracy są coraz bardziej złożone i wymagają wyjątkowej empatii, profesjonalizmu i zaangażowania. Powoduje to ogromne obciążenie zarówno psychiczne, jak i fizyczne pracowników.

Duża liczba osób i rodzin, korzystających z pomocy społecznej, wymaga nie tylko profesjonalizmu i dużego zaangażowania ze strony pracowników Ośrodka, ale także znacznych nakładów finansowych na realizację przewidzianych ustawą świadczeń. Analiza wysokości przyznanych przez MOPS świadczeń pokazuje, że środki przeznaczone w 2022r. na pomoc społeczną były adekwatne do istniejących potrzeb. A co się z tym wiąże, został zrealizowany jeden z podstawowych celów pomocy społecznej, czyli zapewnienie osobom potrzebującym godnych warunków życia.

MOPS w Jarosławiu, aby mógł skutecznie udzielać wsparcia i koncentrować się przede wszystkim na osobach, które mimo osobistego zaangażowania nie są w stanie samodzielnie rozwiązywać swoich problemów, musi upowszechniać metodę pracy interdyscyplinarnej, nie tylko w zakresie współpracy instytucjonalnej, lecz również wewnątrz Ośrodka. Poszczególne działy oraz osoby w nich zatrudnione zobowiązane są do wspólnego wypracowywania procedur dotyczących rozwiązywania określonych problemów, w tym również diagnozowania zasobów występujących w mieście Jarosławiu. Właściwa współpraca, wymiana doświadczeń między poszczególnymi działami, ma bezpośredni wpływ na skuteczne działania.

MOPS stara się łączyć sytuację osób i rodzin poprzez wdrażanie pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób i rodzin, pracy poprzez grupę, aktywizowania społeczności lokalnej, poprzez realizację projektów. Ich głównym celem jest pomoc oraz zapobieganie marginalizacji osób i rodzin, poprzez ich społeczne aktywizowanie, psychiczne wzmacnianie i mobilizowanie ich do podejmowania starań w celu poprawy swojej sytuacji. Należy jednak zaznaczyć, że same tego rodzaju działania mimo, że są niezwykle ważne i potrzebne, nie rozwiążą wszystkich instytucjonalnych problemów. Osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej należy w pierwszej kolejności udzielić odpowiedniego wsparcia finansowego na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych i zapewnienie godnych warunków życia.

Ograniczenia w tym zakresie powodują, że uaktywnienie tych środowisk jest bardzo trudne, a czasem wręcz niemożliwe. Obniżenie środków na pomoc społeczną może zatem prowadzić do marginalizacji części mieszkańców miasta, powodując w efekcie ich społeczne wykluczenie. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że środki powinny być wyższe nie tylko w odniesieniu do świadczeń materialnych, ale również w stosunku do świadczeń pozamaterialnych. Ich realizacja wymaga bowiem również ponoszenia określonych nakładów finansowych, związanych między innymi z koniecznością zatrudnienia specjalistów, organizowaniem szkoleń, zabezpieczenia wkładu własnego, który jest wymagany w realizacji różnego rodzaju projektów.

Odnosząc się do kwestii potrzeb pomocy społecznej należy również wspomnieć o miejscu instytucji pomocy społecznej we współczesnych realiach- pomoc społeczna nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia otoczenia- samorządu terytorialnego, sektora zdrowotnego, edukacji, policji, organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli

na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej, której ośrodek pomocy społecznej powinien być animatorem w środowisku lokalnym.

Nadmienić należy, iż w 2022r. w związku z trwającą w kraju pandemią MOPS w Jarosławiu pomimo wprowadzenia obostrzeń, wynikających z konieczności zachowania bezpieczeństwa pracowników, cały czas funkcjonował. Wprowadzone zostały zmiany dotyczące obsługi klientów Ośrodka. Przede wszystkim został uruchomiony kalendarz wizyt, który umożliwia rezerwacje konkretnego terminu na załatwienie sprawy wymagającej osobistego stawiennictwa w Ośrodku. Ponadto, klienci Ośrodka wnioski i podania mogli składać również drogą pocztową, za pośrednictwem platformy EPUAP lub wrzucając bezpośrednio do skrzynki znajdującej się w budynku Ośrodka.

Należy podkreślić, że pracownicy tut. Ośrodka w obecnym trudnym czasie: przemian społeczno- gospodarczych, Covid-19, czy napływu fali uchodźców z Ukrainy nie zwalniają tempa- cały czas prężnie działają i wspierają lokalną społeczność. Pod swoje skrzydła wzięli między innymi osoby starsze, schorowane, niepełnosprawne i samotne, całe rodziny, szczególnie te które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, a także i uchodźców z Ukrainy. Działania te, realizowane są poprzez przyznawanie świadczeń finansowych, niematerialnych, na bieżąco dokonywany jest monitoring zagrożeń i potrzeb w celu ochrony zdrowia i życia osób najbardziej potrzebujących.

W związku z wojną na Ukrainie pracownicy tut. Ośrodka podjęli działania nie tylko z racji swoich obowiązków służbowych, ale bardzo mocno zaangażowali się w pomoc osobom a niekiedy całym rodzinom, aby ulżyć im w tym trudnym dla nich czasie. Na poczekalni dworca PKP w Jarosławiu powstał kącik z gorącą herbatą, wodą, sokami czy słodyczami dla dzieci, a także kanapkami przygotowywanymi osobiście przez pracowników MOPS. Zadbaliśmy również żeby dzieci ten czas oczekiwania, spędziły na malowaniu, czy układaniu puzzli. Była to inicjatywa oddolna, samych pracowników, którzy z potrzeby serca chcieli w drobnym geście pomagać i dać choć tą „kromkę chleba dla drugiego człowieka”. Nie przyświecała nam reklama, czy nagłaśnianie, ale pomoc.

Pracownicy tut. Ośrodka w tym niebezpiecznym i trudnym dla wszystkich czasie, wykonywali swoje obowiązki zawodowe, postępowania administracyjne prowadzone były terminowo zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przyznawane i wypłacane były zasiłki zarówno z pomocy społecznej jak i świadczeń rodzinnych. Współpracowaliśmy z funkcjonariuszami Policji, Straży Miejskiej, Strażą Graniczną oraz organizacjami pozarządowymi.

XII. Bilans potrzeb

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców miasta Jarosławia korzystających z pomocy.

W celu rozwijania funkcjonującego systemu pomocy społecznej, opartego na ścisłej współpracy z instytucjami publicznymi oraz organizacjami pozarządowymi, MOPS w Jarosławiu uważa za potrzebne i ważne w planowanej realizacji w 2022r. w szczególności następujące zadania:

- tworzenie systemowych rozwiązań problemów społecznych z uwzględnieniem procedur prawnych w związku z pojawieniem się nowych zadań oraz zagrożeń społecznych;
- realizację Programu wspierania rodziny dla Gminy Miejskiej Jarosław na lata 2022-2024r;
- realizacja dodatku elektrycznego; dodatku gazowego- refundacji podatku vat;
- przyjmowanie wniosków o zakup preferencyjnego węgla;
- poszerzanie działań wspierających rodziny w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci oraz prowadzenia gospodarstwa domowego z wykorzystaniem w dalszym ciągu usług asystentów rodziny;
- zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej;
- doskonalenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań wspierających osoby bezdomne w wychodzeniu z bezdomności, oraz działań w celu zapobiegania negatywnym skutkom bezdomności na terenie Gminy Miejskiej Jarosław;
- aplikowanie w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej /m. in: Program „TRAMPOLINA- głos przeciwko przemocy w rodzinie”- Edycja 2023, Program „Opieka wytchnienia”- Edycja 2023, Program „Asystent Rodziny”- Edycja 2023, Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”- Edycja 2023/;
- kontynuowanie współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Przemyśle w dystrybucji artykułów spożywczych w ramach Programu FEAD;
- podnoszenie poziomu i skuteczności funkcjonowania pomocy społecznej m.in. poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry Ośrodka, rozwój współpracy z instytucjami i organizacjami służącymi realizacji zadań aktywnej polityki społecznej;
- prowadzenie monitoringu ogłaszanych ofert, w celu pozyskania środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej na potrzeby pomocy społecznej;
- podejmowanie współpracy z fundacjami, stowarzyszeniami, organizacjami działającymi na rzecz pomocy osobom wykluczonych społecznie;
- tworzenie i prowadzenie placówek wsparcia dla osób senioralnych, w celu zwiększenia ich aktywności społecznej.

W celu podejmowania nowych zadań z zakresu pomocy społecznej niezbędne jest zabezpieczenie odpowiednich środków w budżecie miasta Jarosław.

Zakończenie

Uzupełnieniem przedstawionego sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu będzie przygotowywana ocena zasobów pomocy społecznej, w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zgodnie z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia ocenę wraz z rekomendacjami, która jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

Zasoby te obejmą w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena ta obejmie osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Powyższa ocena zostanie przedstawiona na sesji Rady Miasta w miesiącu kwietniu br.

Przedstawiając niniejszy dokument Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu jest przekonany, że będzie on pomocny Władzom Miasta w rozwiązywaniu problemów społecznych Jarosławia.

z up. BURMISTRZA
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Jarosławiu
dr Agnieszka Kruba-Nieckarz

